

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Sulev. Regele Ferdinand 4/SZ.
(József tércsög-út.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP,

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egyes évre 840 Lej.
Fél évre 420 Lej.
Negyed évre 210 Lej.
Egy hónapra 70 Lej.

Árjegyzék díjazás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucarestben 50 banival több

A becsület fája

— Mese a való világból. —

Felséges kertben jártam. Az Édenkert lehetett ilyen. Ebbe a kertbe mindenki szabadon bemehetett. Arok, kerítés, ör sehol. E földi paradicsomban az emberi erények virágos, illatos fái pompáztak. A jótékonyág, hála, önfeledőzés, hűség, az áldozatkészség, gyermeki és szülői szeretet, kegyelet és emlékezés, önzetlenség, becsület és a többi erények sűrű fái egymás mellett díszlettek.

Ennek a parknak nem volt kertésze. Szegény és gazdag, rongyos és cifraruhájú emberek fordultak meg benne, akik kedvük szerint kerszték fel az egyes fákat, hogy kőnyelkkel, vagy aranyos kannákkal öntözgessék, ápolgassák őket. A napsugarakat, a meleget hozzá — az emberi lelkek fénye, a szívekből kiáradó szeretet adta. S ha der vagy fagy esiepte meg egyik-másik fa vagy bokor leveleit, bizonyára szivtelen, gonosz emberek jártak alatta. Minden fának megvolt a maga látogatója, gondozója. Egyiknek több, a másiknak kevesebb. Csak egy fa maradt árván. Néha-néha akadt csak pártfogója. A többi emberek is sűrű megfordultak ugyan alatta, de mintha rossz akarattal tették volna. Mindig letéptek egy-egy levelet, vagy galyat sárgulásnak induló lombjáról. Törzsén pedig parazita növények kuszáltak fel, a halálra ölelték, fojtogatták.

A becsület fája volt.

Több volt az ellensége, mint a jó barátja s így lassan kiszáradt. Sűrű gyom vert ki alatta, amit néhány ember szorgalmas munkája már nem tudott kiirtani. A park közepén álló száraz fa elesufította az egész kertet. Különböző növényi és állati élősdiek lepték el, de kívágni mégsem lehetett. A hozzá-sújtó szekerce nyomán lángok csaptak ki belőle. Késő őszre pedig egyik száraz gyökerén, esodák esodájára, kicsike zöld rügy fakadt.

Évek múltán újból arra jártam. Megborzadtam. Az egész kert kiveszett, gaz és gyom mindenfelé, élő lélek sehol. Csak egy divatját-múlt öregember vesződik a becsület száraz fája alatt, hogy hozzáférhetővé tegye, gondozásba vegye életnek indult kicsi hajtását. Kérdésekre, mi lett a szép paradicsomból, szomorúan válaszolja, hogy a becsület fáját ellepő élősdiek, — botanikus nyelven „becsületesség” nevű paraziták — átterjedtek a többi fára is és valamennyit rövidesen megölték. De van némi reménye, hogy a becsület fájának kicsi sarját felnevelheti. Néhány ember ebben segítségére is van. Kevesen vannak, de lelkes férfiak. S ha majd újból kivirít ez a fa,

letelepítik a többi liceszett-fajokat is. Vagy talán kisarjadnak, életre kelnek maguktól is.

Felébredtem. Álom volt az egész. De mégsem az. Magam előtti látom a megtépett fát. Már

kevés a lombja. Egyre tördelik, osonkitják. Jertek jó emberek, mentstük meg a pusztulástól, úzzuk el a becsületeneket, a parazitákat. Különbben elvész az Édenkert, elvész az ország.

Mária királyné megírta emlékiratait.
— **Zeppelin készül az északi sarkra.** —
Leleplezték Beniczky „leleplezését”. —
Kettős szerelmi tragédia Aradon. —
Komoly a franciák helyzete Marokkóban. — **Memoárt ír Barabás Béla.** —
Felgyújtották Sátoraljauhelyt. — **Titokzatos orgiák Aradon.** — **A pesti Unio-színházak újabb válsága.** — **Kintzig János ezüstlakodalma.** — **Megszavazták a közigazgatási reformot.** — **Halálos robbanás a bucuressi Capsában.** — **Készül az aradi villamos építési terve.**

Lemondással fenyeget a közoktatásügyi miniszter

A beszarabiai kisebbségek az iskolatörvény ellen. — Az igazságügyminiszter lovagias ügye. — Királyi kihallgatason az ellenzéki vezérek.

(Bucuresti, június 9.) Megbizható helyről nyert értesülés alapján jelentik, hogy a besszarabiai kisebbségek Anghelescu iskolatörvényével szemben kifejezésre juttatták elégedetlenségüket. Pantea kamarai alelnök közölte a besszarabiaiak panaszát Brătianu Jónel miniszterelnökkel, aki megbízta Duca külügyminisztert, hogy tanulmányozza a törvényjavaslatot és állapítsa meg a szükséges módosításokat. Egyben közli a kormány a nyilvánossággal, hogy az iskolatörvény javaslatának kamarai vitáját a parlament őszi ülészakára halasztja, amit Duca és Tatarescu miniszterek tudomásra is hoztak a kisebbségek vezetőinek. Anghelescu közoktatásügyi miniszter emiatt dezavválva érezte magát és kijelentette, hogy amennyiben javaslatának tárgyalását tényleg elhalasztják, lemond tárcájáról.

Marzescu igazságügyi miniszter, akét Filipescu Gligore a kamara ülésén és az Univerzumnak adott nyilatkozatában megsértett, tegnap provokálta sértőjét. Az igazságügyi miniszter segédei Pherekyde szenátusi elnök és Gamniceanu királyi adjutáns. A megbízottak tanácskozássra ültek össze és megállapították, hogy lovagias elégtételadásnak helye nincs, miután Filipescu Gligore kritikája a minisztert nem mint magánembert érte.

(Bucuresti, június 9.) A kamara mai ülésén Popovici Mihály szökött hozzá a Banca Nationala konvencióiról szóló törvényjavaslatához. Okolta a pénzügyi kormányt, hogy a külföldi tőke teljesen elzárkózik és megtagadja a hitelt Romániától. Ennek forrásául a Banca Nationala konvencióit tartja, amelyre vonatkozó tervet a liberális érdekek szolgálatában készült. Ha a javaslat törvényerőre emelkedik a Banca Nationala hűbérese lesz az ország. A tisztviselők, nyugdíjasok nyomora és más ezernyi gond, amelyek súlyosan nehezodnek az országra, sürgős megoldásra várnak, de a kormány ezek helyett a Banca Nationala konvencióit intézi el, hogy a hatalom átadása után uralmát továbbra is biztosítsa.

(Bucuresti, június 9.) A kormány az összes liberális képviselőket táviratilag a fővárosba rendelte, hogy a kamara mostani ülészakára előterjesztett törvényjavaslatokat letárgyalassa és megszavaztassa. Az egyesült ellenzéki pártok ma értekezletet tartanak, amelyen megállapodnak azoknak az ellenzéki képviselőknek a személyében, akik kihallgatáson jelennek meg Ferdinand királlyal. Az Averescu és a progresszív konzervatív párt frúzióját vasárnap nagy bankettel peccsételik meg, amelyen 800 résztvevőre számítanak.

Olaszország

ünnepli az uralkodóját.

Az olasz király negyedszázados jubileuma.

(Róma, június 9.) Most ünnepték meg III. Viktor Emánuel király uralkodásának negyedszázados jubileumát. Ebből az alkalmából a fővárosban nagyszabású ünnepek voltak, amelyek impozáns felvonulással kezdődtek. A menet élén haladtak a kormány tagjai, az államtitkárok, a tábornokok, a tengernagyok, a hazafias egyesületek, a frontarcosok, a polgármesterek és a városok előjárói. A főváros zsúfolásig megtelt azokkal a küldöttségekkel, amelyek ebből az alkalmából érkeztek Rómába. Az ünnepeken résztvettek a királyi páron kívül az összes királyi hercegek is. A nép óriási lelkesedéssel ünnepte a királyt. Az uralkodópár a trónteremben fogadta a kormány és a parlament tagjait. A király kijelentette, hogy bizik a szenátus és a kamara bölcsességében, amelyek együttműködése teremti meg az ország konszolidációját és a belső békét. A város lobogódiszben uszott és a házak tele voltak a királyi házat éltető plakátokkal.

Göndesül a kínai lázadás.

Kína kormánya a rendőrséget okolja a vérontás miatt.

(Shanghai, június 9.) Az idegenek elleni zavargások lecsökkentek. Csupán a kínai diákok rendeztek újabb tüntetéseket és követelik, hogy az estromállapotot szüntessék meg, az idegen flottákat vonják vissza és a letartóztatott főkkel vezéreket bocsássák szabadon. Ma egy japán torpedóromboló kötött ki Shanghaiban és 200 japán matrózt tettek partra. A japán tengerészeknek az a feladatuk, hogy a Jangcekiang kikötőt védjék meg. A kínai külügyminiszterium szerint az egész mozgalom annak a következménye, hogy a japán gyár kínai munkásainak a sztrájkját erőszakos eszközökkel nyomták el és több kínai munkás megsebesült. Erre a diákok tüntető menetben vonultak végig az úccán és az idegen rendőrség a békés, fegyvertelen csoportra tüzelt, többeket pedig letartóztatott. A rendőrség eljárása miatt óriási felháborodás és a kínai kormány követeli, hogy hatalmi visszaélés miatt indítsanak eljárást a rendőrség ellen.

Lisztet vesz a regát.

A régi királyságbeli városok küldet-
ti Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Ma dé-
előtt L. G. Arama bucaresti vá-
rosi tanácsos több bucaresti és
jassyi várost tisztviselő kíséreté-
ben megjelent Georgescu János
aradi prefektusnál és előadta,
hogy a két regái város részére
80 vagon lisztet óhajt kívánni. Fel-
mutatta a belügyminiszter irásos
engedélyét és kérte a prefektust,
tegye lehetővé, hogy az aradi
Neuman-gyárból kiutalják nekik
a lisztet. A prefektus érintkezés-
be lépett a Neuman-gyárral, majd
kis idő múlva báró Neuman Af-
fréd maga is feljött a prefekturá-
ra és kifejtette a prefektus előtt,
hogy hajlandó 50 vagon nullás
és 30 vagon integrál lisztet a
bucaresti és jassyi urak rendel-
kezésére bocsátani, anélkül, hogy
a kvantum kiszállításával a la-
kosság lisztellátása hiányt szen-
vedne, azonban csak készpénz fi-
zetés ellenében adhatja ki a liszt-
et. A regái lisztvásárlók nem
rendelkeztek a szükséges tizen-
hat millió lejnyi összeggel, mert
csak egy millió lej előleget hoz-
tak magukkal, de táviratlag vá-
rosaikhoz fordultak, hogy a szük-
séges összeget utalják át nekik.

Lopott a „járásbíró ur“.

Furfangos módon kifosztott szász-
városi gazdálkodó.

Orastie—Szászvárosról jelenti
tudósítónk: Furfangos módon lop-
tak meg egy szászvárosi gazdál-
kodót. Tegnap egy elegánsan öltö-
zött magas férfi egy ugyancsak
elegánsan öltözött nével az esti
órákban beállított Suten Avram
helybeli gazdálkodó lakására és
szállást kért. Elmondotta, hogy
Clujról jöttek és járásbírói minő-
ségben helyezték Szászvárosra,
azonban az esti órákban érkeztek
és így nem volt idejük lakást ke-
resni. A hölgyet mint feleségét
mutatta be és a gazdálkodó kér-
désre kijelentette, hogy azért nem
meznek szállodába, mert a szálló-
dak mind tisztátlanok. Suten
megtevesztette a románul beszélő,
biztos fellépésű, elegáns férfi és
lakását éjjeli szállással ajánlotta
fel a váratlan vendégeknél. Az
idegen bort hozatott, megvendé-
gelte a családot, majd „feleségével“
pihenőre tért. Suten a nagy elő-
zékenységgel vendégszobáját nyi-
tarta fel és megágyaztatott a fá-
radtnak látszó utasoknak. Ezután
ő is aludni tért családjával. Reg-
gel önmaga akarta az állítólagos
járásbíró felkelteni és még ud-
variasan bekopogott a szobán.
Választ azonban nem kapott és
amikor lenyomta a kilincset, látta,
hogy az ajtó egyáltalán nincs be-
zárva, benyitott és a legnagyobb
elképedéssel konstátálta, hogy az
idegenek eltűntek és velük együtt
a szobában levő értékek, fehér-
nemük és ágynemük. A „járás-
bíró“ csak a csúpassz butorokat
hagyta meg. A meglopott gazda
jelentést tett a rendőrségnek és
megindult a nyomozás a furfangos
elűjárás után, amely valószínűleg
az éj leple alatt megszökött a
városból.

Radics István királyi kegyelmet kér

A fogságban ülő horvát parasztvezér memorandumja
a jugoszláv uralkodóhoz.

(Belgrád, június 9.) A belgrádi
novosti szenzációs híri közöl,
amely szerint Radics István kiván-
ságára és a kormány tudtával egy
magasrangú állami tisztviselő je-
lent meg Radicsnál a fogságban
és ennek jelenlétében Radics István
levelet írt Alexander királynak. A
levelben Radics kijelenti, hogy el-
ismeri a monarchiát, a dinasztit
és a vidováni alkotmányt. Ki-
jelenti, hogy teljesen elégedett a
mostani helyzettel és semmiféle
revíziót nem kíván, sajnálja eddigi
tevékenységét és ténylegesen
kötelezi magát arra, hogy a jövő-
ben minden akcióitól, amely a
monarchia és az államra káros

lehetne, tartózkodni fog. Kéri, hogy
ezeknek a kijelentéseinek adják
hitelt és vonják le annak követ-
kezményeit.

A levelet a magasrangú állami
tisztviselő Belgrádba vitte és ott
Pasicsnak adta át az uralkodóhoz
való eljuttatás végett.

Hír szerint azonban a miniszter-
elnök Radics irásos nyilatkozatát
nem tartja elég biztosítéknak a
jövőre nézve. A Novosti hozzá-
füzi, hogy a Radics István levelé-
ben foglalt nyilatkozat az alapja a
Radics-párt és a radikálisok közt
folyó megegyezőes tárgyalásoknak.
A levelet bizonyos körökben egyéb-
ként Radics István kegyelmi folya-
modványának tekintik.

Komoly a franciák helyzete Marokkóban.

Párisból táviratoszk: Párisból érkezett
jelentések szerint a francia csapatok hely-
zete Marokkóban igen komoly. A rifjkabilok
számos repülőgéppel és erős tüzérséggel
vannak felszerelve. A lakosság között lá-
bitó tevékenységet folytatnak és így tar-
tani kell tőle, hogy a felkelés általános
less.

Az élet, ahogyan egy királyné látja Szépség.

Irta: MÁRIA, Románia királynéja.

As óimák létező köztük
Mária királyné érdekes önvallo-
mását, amelyet királyokról,
királynékról írt. A fejedelmi
íróné ezzel az írásával kezdte
meg emlékiratát, amely első-
sorban a párisi Excelesiorban
lét napvilágot. A királyi memo-
rának, amely „Une reine regarde
la vie“ (Az élet, ahogyan egy
királyné látja) címet viseli.
Egik legérdekesebb fejezetét
ítt adjuk.

Szépségi Hatalmas szó —
talán ugyanolyan nagy mint a
szerelem. Isteni adomány és már
a gyermekmesék tündérei is azzal
kedvekednek a bölöső osecsemő-
jének: „Szép leszel!“ A történelem
osodásán szép asszonyaira még
évszázadok múlva is visszaemlék-
szünk. Ujra és újra elolvassuk a
róluk szóló történeteket, minden
apró részletet tudni akarunk: ho-
gyan éltek, hogyan szerettek, mi-
ben nyilvánul meg rendkívüli szép-
ségük? A költők, a történetírók, a
festők soha nem fáradnak el, min-
dig érdekessé és vonzóvá tudják
tenni előttünk a letűnt korok híres
szépségeit: Kleopatra, Szép Helena,
Phryné, Vénus, Dante Beatriceje,
Stuart Mária, Boreia Lukrécia,
Lady Hamilton és a mai modern
szépségek: Mary Vuderson és Mrs.
Langtry amerikai színésznők,
Lillian Russel és Mary Garden
angol operazenekesnők, Mary Pick-
ford a világhírű amerikai filmdiva
mind gyönyörű nők a szó igaz
értelemben.

És ha ezekről a híres-szép
nőkről hallunk, önkéntelenül is
elénk tohul a kérdés: aludt jelen-
tett-e ezekre a nőkre a szépség,
vagy átkot...? Mert szépség és
erény nem mindig járnak együtt,
sőt igen ritka a kettő találkozása.
A szépség előtt megnyílik minden
zárt ajtó és megenyhül a legke-
ményebb szív is. És ez neyanugy
vonatkozik a szép királynőre, mint
a szép színésznőre vagy énekes-
nőre. Ugyanugy érdekli közönséget

a szép színésznő, kegyenese vagy
társaságbeli asszony élete, mint a
szép királynéé. Ha szép nőről hal-
lunk, mindjárt élénkebben műkö-
dik a fantáziánk és gyönyörűen
formált termet, csábos szemek,
pompás haj, szépen ivelt piros
ajak, klasszikus arc, finom orr,
nemes metszésű kezek és lábak
jelennek meg előttünk. De vajon
lehet-e a szépséget osztályozni?
Hiszen sokat hallunk és olvasunk
anyagai szépségről, ártatán szépsé-
gről, démoni és észbontó szép-
ségről és még sok más szép-
ségről.

Tökéletesen szép nő csak a
Vénus, hozzá hasonló és min-
den tekintetben tökéletes szépségű
nő azonban oly ritka, hogy azt
kell hinnem, hogy ilyen csak a
párisi Louvre-ben, a British-mu-
zeumban van. A szépségről alkot-
tot fogalom ugyanugy változik,
mint a divat. Ha Rubens telt
idomú női ma az újjáélt rövid
ruhában mutatkoznak, megijed-
nénk tőlük. Komikusan tűnnek fel,
amint golfot, tennist, hockeyt
vagy más játékot játszanának és
még proliaszkebbnek látnók Four-
ment Helént, amint foxtroitot tán-
colna. De különben magát a mi-
lői Vénust sem invitálhatnánk be
ilyen mulatságokra és szórakozá-
sokra. Rájuk nézve jobb, ha ott-
maradnak azon az évszázados és
évezredes piedesztálon, ahová a
história őket helyezte.

Szinte lehetetlen a szépséget a
báj nélkül elképzelni. Miért van
az, hogy néha megragad bennün-
ket egy arc és ellenállhatatlan
vagy lobog fel bennünk, hirtelen
megismerni közelebből ezt az
arcot, legyen az a férfi vagy nő?
És sokszor úgy vagyok vele, hogy
egy nem kimondottan szép arc
jobb érdek, mint a szép. Lát-
tam híres szépségeket, akiknek
a megpillentése csak bosszúságot

okozott nekem. Nem féltékenysé-
ből, ilyesmi távol állott tőlem, de
a szépségek, akikről beszélnek,
soha egy pillanatra sem felejtették
el, hogy szépek. Testtartásuk mes-
terséges volt, arcukat úgy állitot-
ták be, hogy a fényhatások a leg-
jobbban emeljék ki arcuk szépsé-
gének minden előnyét, hajuknak
minden kis csigája, ruhájuknak
minden ráncja, csatja vagy szal-
lagja mesterséges volt. És ezek
soha vagy csak nagyrítán vettek
rész a társalgásban, mert félték
attól, hogy akkor őket is csak
reudus beszélőknek tekintik és
nem esodálják már többé az em-
berek. Az az impresszióm támadt
ilyenkor, hogy a szépségük ezek-
nek az asszonyoknak olyan terhes
és kényelmetlen, mint egy rosszul
szabott ruha. Pedig a szépség
isten adománya és ezt nem sza-
bad pózzal és természetellenessé-
gekkel még jobban emelni vagy
elrontani. És vegyük csak a his-
tória szép nőit, akiknek minden
lehelletük, ténylegességük, gesztusuk
és mozdulatuk csak a férfinek
szólt, vegyük csak a kurtinázó-
ket... Az egész világtörténelem
folyamán egy-egy ilyen híres kur-
tizán rettentő dráának, pusztu-
lásnak és bűnnek, ott az
eredője. Családokat romboltak
össze ezek, vérvörösrre festett aj-
kuk egy-egy mosolya nyomán
patkokban folyt a vér, bestia-lé-
nyük gyönyörűsége szépségük az
iszonyatot ontotta magából, de
mégsem tudom elítélni ezeket,
mert asszonyok voltak, szépek
voltak és — nem tagadták meg
soha magukat. Nem visáltak ál-
arcot. Én ezeket a nőket az é
bűnös szépségükkel is többre tar-
tom, mint azokat, akiknek moz-
dulata mesterkelt, hamis és akik-
nek egész életük csak önimádát,
a saját szépségük imádota. Bizo-
nyos, hogy az affektáló, önimádó,
mesterkelt és hazug nő kevésbé
csábító. Szemnek és léleknek sok-
kal kedvesebb a természetes üde
szépség, valahogy jobban meg-
ragadja a szemlélőt a fiatalság
bája, természetessége, kedvessége
és frissesége. Nem tehetek róla,
de nekem minden olyan, ami nem
természetes, visszatazítónak tűnik
fel, ha még olyan szép is.

Egyszer egy amerikai hírlapíró
azt a kérdést intézte hozzám, mik
azok az eszközök, amelyekkel meg-
tudtam örízni fiatalágomat és
szépségemet. Nem fejtettem el
egy mosolyt és így válaszoltam:

— Az én eszközeim: humor,
egészség, az a tudat, hogy mások-
kat is boldoggá tudok tenni, el-
nézés és derű. Ezenkívül érdek-
lödöm a világ és annak nagy
problémái iránt szeretem a friss
levegőt és megvan az a jó szoká-
som, hogy mielőtt aludni térek,
megmosom az arcomat. Szapan
és friss víz és az igazán jó arc-
ápoló krémek, ha gondosan válo-
gatjuk ki őket, sokat használnak.
És még valami: minden reggel
telve életörömmel ébredek fel,
mert megint egy új nap viradt
rámm.

— NYARALÓ ÉS FORDOZO
előfizetőinknek, valamint olvasó-
inknak lapunkat a postabélyeg-
különbözet megtérítése ellenében
bárhova utána küldjük. Kérjük ez
ügyben a kiadóhivatalhoz fordul-
ni, amely a megrendelt lapunk
számonkénti pontos feladásáról gör

Kettős szerelmi tragédia Aradon

Egy volt tüzerüst agyonlőtte barátnőjét, majd önmagával végzett. — Bacsilla Árpád és Baráth Olga halálos szerelme. — Rejtelmek a megrendítő dráma körül. — A haldokló flu vádja a megölt szerelmes ellen.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután tizenegy órakor a Szerelm megölt két fiatal. Két jól irányzott golyó oltotta ki a kezdődő nyáron egy viruló szép leány és egy ifju ember életét, akik négy esztendeje egymáséi voltak már, anélkül, hogy Isten és emberek előtt is egymáséi lehettek volna. Beleszólt ebbe az élet, a fiatal ember állatalsága, édesanyja és a szerencsétlen leány jogos féltékenysége. A férfi kényszerűségeből szakítani akart. Az utolsó pillanatban látta csak be ennek a lehetetlenségét és akkor biztos kézzel két golyóval megszerezte magának szíve szerelmének a tulvilágon való birását is. Ez a szerelmi tragédia, mely két fiatal életbe került, első szempillantásra talán ugyanolyan mint akármelyik más szerelm, aminek revolvergolyó tesz pontot a végére. Mindenesetre azonban egy mozzanatot kiválik az egész tragédia sablonjából. A férfi ugyanis még közvetlenül a halál előtt is hazudott és a másvilágra küldött kérvényét vádolta meg a gyilkossággal. Ez a különös gesztus sehogyan sem illik bele a megszokott szerelmi drámák karakterébe. Indító okát ennek senki sem tudja. A gyilkos szerelmes talán arra gondolt véreben fetrengve, a halál előtt, hogy — esetleg életben marad és talán az utolsó szalmaszála kapaszkodott, midőn a gyilkosság szörnyű vádjával szennyezte be a neki legdrágábbat. Akit megölt szerelmében és a borzalmak hatása alatt magába is beleerőszkolta a haláltokozó golyót. Két halott fekszik véreben, mereven. Egy szép leány a meghitt kis szobában, ahol a csókok, ölelések, mámoros szavak emléke kísért még mindig. A padlón vértócsa és a szoba mennyezetéről agyvelődarabok lógnak le. A másikat: a gyilkos férfit a kórház fehér ágyán nyújtóztatta ki a Halál. Pirososárga arca percek alatt fakult hamuszín szürkére. Keze görcsösen szorul ököibe: mintha önmagára haragudna azért a galád rágalomért, amellyel eszményképe emlékét beszennyezni próbálta az élethez való görcsös ragaszkodásában. A két halott csendben fekszik. Köröttük is minden néma és nesztelen. Csak két öreg, fekete-kendős édesanya sir fel görcsös zokogással, mind a kettő, a másik halottját vádolja gyermeke életéért. Csak a jó Isten tudja, melyiknek van igazabb igaza. Mert a halottak nem beszélnek...

A kettős halállal végződött szerelmi tragédiáról a következőképpen szól a tudósításunk:

Két karabélygolyó — két fiatal élet.

Bacsilla Árpád 29 éves, elvált, volt aktív tüzerfőhadnagy, legutóbb a Fisán János koroseszti uradalmának erdészeti igazgatója ma délelőtt 11 óra táján a Porumbaru-ucca 17. számú házban egyetlen karabélylövessel agyonlőtte a vele négy év óta közös háztartásban élő Baráth Olga 22 éves hivatalnoknőjét, a Trailescu-féle do-

hányagnagyotzsde üzletvezetőnőjét. Mikor Bacsilla látta, hogy szerelmese holten rogy össze, maga ellen fordította a vadászkarabélyt. A szívét vette célba, azonban izgatottságában a golyó a szíve alatt hatolt keresztül rajta és rettenetes kínok között szállították be az aradi kórházba, ahol délután 3 órakor meghalt, anélkül, hogy a tragédia ügyében kihallgatni lehetett volna. A rendőrség és az ügyészség a délutáni órákban szállt ki a kettős szerelmi tragédia színhelyére, ahol jegyzőkönyvet vettek fel a borzalmas dráma lefolyásáról, minden mozzanatáról.

Átkozódik a leány anyja.

Munkatársunk járt a Porumbaru-uccában a gyilkosság színhelyén. A kis udvar feketélik a kíváncsiak tömegétől. Az udvari lakásban, ahol a tragédia lejátszódott, rendőr állt őrt a konyhaajtájában és senkit sem enged be a lakószoba padlóján véreben heverő leányhoz. Az udvaron két fekete-kendős öregasszony sírdögöl. A szerelmesszívű, szépséges áldozat édesanyja és a szép Baráth Olga mindent elnéző és takargató nagyanyja.

Baráth Károlyné, volt pénzügyi tisztviselő felesége haldokló sirás közben mondja el leánya tragédiáját:

— Olga lányom négy évvel ezelőtt ismerkedett meg Bacsilla Árpáddal, aki akkor válófélben volt. Nekem nem tetszett a fiatal ember és sokat megfédtem lányomat, amért udvaroltat magának tőle. Nagyon szép, fiatal szőke leány volt, kereskedelmiben érettségizett, nyelveket beszélt, zongorázott, művelt volt, akinek én szegénységünk dacára is jobb parthiet szántam Bacsillánál. Lányom azonban nem hajlott az okos szóra, egyre azzal védte magát, hogy halálosan szereti Bacsillát. Kénytelen voltam beletörődni a dologba. Bár ne tettem volna — mondja. Szavait elfojtja a feltörő zokogás, aszott kezeit törőcive fel-alá járkál a tornáccon.

— És a nagyon szerelmes Olga lányom egy éjszaka kimaradt, — folytatja — reggel jött haza. Bevallotta, hogy Bacsillánál aludt. Én elzavartam a szülői háztól. Nem bírtam elviselni, a szegényt... Az én lányom!... Illyent tegyen az én lányom! Oda adta magát ennek az átkozottnak, nyomorultnak, ennek a bitangnak!

Találka a cukrászdában.

— Édesanyámnál: özv. Buday Károlynénál laktak négy esztendeig az udvari lakásban. — Azt mondják boldogok voltak, én nem tudom, nem érintkeztem velük. Bacsillának soká húzódtott a válópere, a szerelmesek nem tudtak megesküdni. Két hónap előtt aztán megtörtént a hivatalos válás. De ekkor viszont az állását veszítette el. Ujra nem lehetett egybekelni. Bacsilla közben ráunt a lányomra. Mindenfelé mesélte, hogy szabadulni szeretne tőle, mert az ő édesanyja amugysem

egyezik vele. Ugy elvegye feleségül. Most a különleges idejét szoknyák után való futkosásra használta fel. Olga lányom ma reggel Bacsilla levett ruhájában egy szerelmes levelet talált, a melyben valami Ella nevű lány találkára hívja délután négy órára egy cukrászdába. Szegény lányom srt keservesen... Bizony nem ezt érdemelte ő tőle. Mosott, sütött, főzött rá. Legutóbb, hogy Árpád beteg volt, he teken át a szemét se hunyta le, ápolta, virrasztott felette. Ó, jaj nekem, most lekötte mint a veszett kutyát.

A véres dráma leperog...

„Az öreg nagymama folytatja tovább. A második kövés eldördülése után futott be a szobába és ő lármázta fel segítségül az ucca népét.

— Bacsilla tíz óra után jött haza délelőtt. Unokám a találkára hívó levél miatt kérdőre vonta:

— Itt az ideje, hogy megesküdjünk. Most már elváltál, nem lehet kifogásod. Ha nincs kereseted, majd megékünk az enyémből.

Bacsilla vonakodó választ adott. Nemsokkal később keresken kitálat, megmondotta Baráth Olgának, hogy meggondolta az egész dolgot: szakítani akar. Az anyja ugysem egyezne bele soha sem a házasságba. Most is csak azért jött haza, hogy — csomagoljon és végleg elmenjen. Szegény Olga sirva rogyott erre össze a pamlagon. Nagyon szerette Árpádot. Bacsilla pedig szépen össze is csomagolt s a bőröndökkel elhagyta a házat. A sarokig ment. Onnan visszajött. A kofferket az udvaron letette és lábujjhegyen a szobához lopózkodott. A konyhaajtóban megállt. Elővette a katonai karabélyát célzott, lött. Olga hangtalanul rogyott össze. Szinte abban a pillanatban meghalt. Bacsilla aztán maga ellen fordította a gyilkos fegyvert: mellbelőtte magát. Mikor a mentők érte jöttek, folyt a vére, hörögött, fehér volt, mint a fal de eszméletét nem vesztette el. Mindig hazug volt, — csattant fel a nagyanya zokogó sirása — most is hazudott... Hörögve, akadozva vádolt. Hazudott. Ezt mondta:

— Rámított az a szemét, azután fejbe lötte magát... — így panaszkodott a mentőknek.

A tragédia.

Ekihallgat a szörnyű vádat fiatal goztató öregasszony. Benézünk a kis szobába. A szekrény előtt, fejfel az udvarra nyíló ablaknak fekszik a szép Baráth Olga. Selyemharisnyába bujtatott formás lábai közül az egyiket maga alá huzta, fényeskörmű ujjait halálkínjában a padló deszkájába akarta vájni. Oldalt a szekrény, ajtaja kissé nyitva. Női fehérmű-oszlopok példás rendben benne. A szekrény előtt óriási vértócsa. A piros, meleg leányvér már hidegre múlt, feketére alvadt. Felső teste nagykendővel van letakarva. A hogy felemeljük róla, borzalmas látvány tárul elénk. A baj halánték mellett az agyba hatolt golyó vadsággal szétvetette a fejét. Szinte felismerhetetlen. És a fal is véres köröskörül.

Sirbaszáll a hazugság titka.

Délután három óra után Bacsilla Árpád is meghalt. A kórházban: pirosan folyó vére lemosták róla, patakozó sebet betömtek, bekötözték és tisztán, fehéren tették a dráma hőst a kórházi ágyra. Megpróbálták kihallgatni: nem lehetett. Bacsilla Árpád a kórházba szállítás közben elveszítette eszméletét és haláláig nem tért többé magához. A szenvedések ágyán a Halállal való tusakodásában véresre harapta ajkait. Gyöttrődött, vergődött, kínlódott. Ugy mondják látszott rajta, hogy még egy utolsó pillanatra magához szeretne térni. Mint ha még egy utolsó mondani valója lett volna. Talán feliérre akarta mosni a szerelmese emlékét a halál ajtajában, akire az első szobában rákente a maga szörnyű bűnét. De nem lehetett. Hüszítő kéz fogta le a fehérével kifordult fátyolos szemeket és Bacsilla Árpád utolsó vonaglott. Aztán kinyult: sápadtan, szóltalan, néma, hidegen, mint egy titokzatos szifaksz az egyiptomi éjszákából. A hazugságának titkát magával vitte a sirba.

Holnap temetik őket az alsótemetőben. Két sírgödört ásnak egymás mellé. A halálban Baráth Olgától nem veszi majd el senki sem szerelmését...

Uj titkok a rejtelmes drámában.

A rendőri nyomozás természetesen tovább folyik a titokzatos kettős szerelmi tragédia teljes felderítése dolgában. S közben váratlan, szinte megdöbbentő fordulatot sejtet az eddigi vizsgálata. A késő esti órákban ugyanis — értesülésünk szerint — alátalag több olyan momentum merült volna fel, amelyek azt teszik valószínűbbé, hogy a cserbenharagott Baráth Olga ölte volna meg hűtlenné vált barátját s véres tette után önmaga ellen fordította volna a gyilkos fegyvert. Egyes verziók ugyanis úgy szólnak, hogy a hevessé vált féltékenységi vita után, Bacsilla Árpád csomagjával távozni készült s ekkor a tragikus sorsú leány, végső kétségbeesésében fegyvert ragadott s rálőtt arra az emberre, akit nagyon szeretett s akit élete megrentőjének tartott. Bacsilla Árpád összeesett s amikor a szerencsétlen Olga föbe lötte magát. A gyilkos golyó szétronsolta a fejét. E verzió szerint tehát még sem lett volna hamis a vád, amit Bacsilla Árpád öle utolsó öntudatos percében hangoztatott. Ki tudja? A dráma két szereplője halott. A teljes igazságot a még mindig folyó rendőri nyomozat és a boncolás deríti majd fel ebben a megdöbbentően tragikus, titokzatos drámában.

STANLEY

Altona.

Dráma négy felvonásban, íria. Fazekas Imre. Premier az aradi Városi Színházban.

Az Altona Hamburgnak, a német kikötővárosnak egyik matróznegyede. Tele van tengerészlebbujokkal, részeg matrózokkal, éjjeli mulatókkal, messi utról jött, asszonyoszonjas legényekkel. Azután meg bünnel, erkölestelenség-gél. A szerző összenyalóbolt egy örevaló ilyen ugynevezett „mélységet”, elkeverte egy kis hazug romantikával, a masszát ügyesen felvonásokra és jelenetekre tagolta és csinált belőle egy drámát. Felvonulnak benne a leánykereskedők, akik a szép fiatal leánytettet csak árunak tekintik és viszik a tengerentúltra, a Balkánra, nem hiányzik a vak zongorás sem, meg a nyilvánosház kitarítottja sem, aki szeretője a tulajdonosnőnek, azonkívül jönnek a kifestett lányok és végül betoppan a szüzi ártatlanság a büntanyára. Mindez szépen benne van Else Jerusalemban híres irányregényében, a „Szent Szarabeszban”, amely a maga idejében igazán feltűnést keltező mű volt. Minden van az Altonában, ami idegizgató és hatásos, csak épen művészet hiányzik belőle. Ha kaptunk volna egy keményszavú, humanista iránydrámát, köszönettel vettük volna, mert elismerés jár minden olyan írónak, aki feltépi a mai társadalom egyik-másik rettenetes fekélyét és amikor a sebet elénk tárja, egyben segítségért sikolt, tombol, lármázik, követel. De itt csak naíval hazug romantikát kaptunk, a vergődések, szenvedések, jaskisítások nem találhatók oda a polgári társadalom szívébe, nem is találhatók oda, mert nincsen itt a két biztosszemű utvezető: a drámai erő és a művészet, Frank Wedekind, Hans Müller és a többiek, akik vérző és sikoltó szíveket hajigáltak oda az emberek elé, erőteljesen döngötték ennek a mai kornak a szűz falát, de Fazekas Imre csak szordínesan kopogtat és ezt nem fogja meghallani senki. A darabnak vannak érdekes figurái és ezek brilliánsan vannak megrajzolva, ebben szépet és emberit adott Fazekas Imre. Van benne egy züllött tengerésztiszt, a császári flottából kicsapott hadnagy, aki már hat éve él a lebbujban kitarítottként. Állandó rum-mémorban él és odaáll az ablakhoz nézni, mikor fut be egy-egy hajó. Előlépteti magát kapitánnyá és pillanatra sem vetné le magáról az aranypaszományos korvetkapitányi uniformist. És amikor egyszer kijózanodik hosszú hat év után és látja, hogy a tengerfenéknél is mélyebbre süllyedt, revolvert küld a szívébe. Ez az alak a darabnak a mozgatója és ezt igazán művészettel és virtu-

Leleplezett összeesküvés új-Törökország ellen.

Konstantinápolyból táviratossák: A Morningpost tudósítója szerint Angorában összeesküvést fedestek fel, amelyet Sanremoból irányítottak és a sejkül Islam rendeste abból a célból, hogy felkelést szítsanak a török köztársaság ellen. Hatvan összeesküvőt letartóztattak.

Letartóztatásban marad Beniczky.

Legitimista puccs volt a szenzációs „leleplezés” Osztrák legitimisták összeesküvése Habsburg Ottó érdekében.

(Bécs, június 9.) Bécsi legitimista körökben rendkívül érdekes kommentárokkal kísérik Beniczky Ödön különös szereplését, s egyben megvilágítják azokat az okokat amelyek vallomásainak megtételére készítették. Az információ szerint az osztrák és a magyar legitimisták megbízottai ennek az évnek az elején megbeszélésre jöttek össze Bécsben, s ekkor elhatározták, hogy őszig feltétlenül visszahozzák Magyarországra a Habsburgokat és Horthy Miklóst meggyűzők, hogy leghevesebb ha az átalakulást maga készíti elő és augusztusban lemond a kormányzóságról, Enek fejében a legitimisták megígérték neki, hogy hercegi rangot, vitéletket kap és élete végéig ő lesz a hadsereg főparancsnoka. A legitimisták remélik, hogy a nemzetgyűlés keltező időben átalakul országgyűléssé és a főrendiházzal együttesen elhatározza, hogy a Habsburgokat detronizáló törvényjavaslat érvényben maradjon ugyan, de mint új dinasztiaát ismét a Habsburgokat választják és Ottót ültetik a trónra. Az országgyűlés aztán nádort választott volna, aki Ottó nagy koronájáig a regens teendőivel lett volna felruházva. Ilyen pártum kötésbe azonban sem Horthy, sem Bethlen miniszterelnök nem akartak belelemenni, mert szerintük még nem érkezett el az idő, hogy az ország véglegesen döntsen államformája kérdésében. Ekkor merült fel az az eszme, hogy „végezni kell Horthyval”. Beniczkyt tarták előtérbe és a Somogyi-ügy kapcsán akarták tervüket végrehajtani. Beniczky a hivatalos titoktartás alól való feloldás után Leguitóba utazott, ahol Zita exkirálynének referált és elmondotta a legitimisták tervét. Az exkirályné helyeselte a tervet és így született meg Be-

niczky vallomása. A leleplezés nagy feltűnést keltett, s bécsi legitimista körökben nem is tagadják, hogy így történt a dolog, s azt is beismerik, hogy az akció egyelőre kudarcra járt és csak arra volt alkalmas, hogy a magyar kormány és a legitimisták között a helyzetet még jobban kielelje.

(Budapest, június 9.) A Beniczky-ügy élénken foglalkoztatja a magyar politikai életet is. A betiltott Az Újság megjelenését nem akarják engedélyezni és ez a körülmény is sok szóbeszéd tárgyát képezi. A küldöttségjárások hiábavalóknak bizonyultak, mert a kormányfelfogás nem változott és a lap megjelenését most sem engedélyezték, sőt a Népszava vasárnapi számát is elkobozták kormányzósértés miatt. Mint annak idején jelentették, Beniczky Ödön a vizsgálóbíró által történt előzetes letartóztatása ellen felfojlamodást jelentett be és ezt ma tárgyalta a vádtanács. A felfojlamodást elutasították és Beniczky Ödön további fogvatartását rendelték el. Az Új Nemzedék szerint a vádtanács határozatát azzal indokolja, hogy szökésétől tartanak. A vádtanács határozatát a volt belügyminiszter a táblához feleltette meg. A miniszterelnök helyettes és az ellenzék tagjai között tegnap tárgyalások kezdődtek, amelyek azonban eredménytelenek maradtak. Beavatottak szerint már ellenzék körökben is keresik azt a platformot, amely alkalmas arra, hogy megegyezzenek és ezzel a parlament munkaképességét is biztosítsák. Már ellenzék körökben is sokallják, hogy tüntető módon tulsokáig napirenden tartják a Beniczky-ügyet. Szeretnék, ha ez az incidens nem hazódna olyan sokáig és a parlament sokkal fontosabb ügyek tárgyalására térne át.

őzítással játszotta meg Fekete Mihály. Átgondolt stílusos alakítást láttunk tőle, különösen erőteljes volt a második felvonás jelenetében, amikor az ál-tengerészkapitány együtt mulat a fiatal tengerészkadéttal és amikor bevonul a „szalonba” a tenger friss sós levegője és bekopog az ajtón a Mult is. A mulató tulajdonosnőjét, a szerelmes szívű öregedő aszonyt, akinek ez a züllött kapitány jelenti az életet és az élet tartalmát, Sárközy Blanka játszotta sok igyekezettel, de kevés eredménnyel, művészi kepeségeit meghaladta ez hatalmas szerep. A tulajdonosnő iskolából hazakerülő leányát, a szemébe tévedt ártatlanságot, Sugár Teri játszotta meg. Szerepe nem a végig domináló

dig telt házban gyönyörködött. A megelégedés kölcsönös volt és így is van ez rendjén. Darvas Ernő a közönséggel egyértelműleg állapította meg, hogy ma egymásra találtak. A kabaré előadás mindvégig mulattató volt. Lengyel Irén, Zilahy Irén, Auer Kató, Bakó Eszti, Küry Klárka, Szűcs Laci, Misoga László, Szabadkay Miklós és Szabó Gyula valamenynyien egy-egy slóger számmal szerepeltek és sok tapsot kaptak. A kabaré előadás után a nézőtérén a közönség között a színház kedvenc művésznői és művészei fényképével ellátott képeslapokat osztogatott, amelyeket aztán a nyílt színpadon aláírásukkal látottak el. Ez az utolsó tetszett a közönségnek. „Az Ipolya” pompás előadása fejezte be a kiünöden sikerült estét. Molnár egy felvonásában Fekete Mihály, Sugár Feri, Harmat Jolán, Mészáros és Kassay játszottak.

* A dr. Mezey—Zay Margit-zeneiskola vizsgahangversenye. Az aradi Kulturpalotában vasárnap este megtartott zenevizsga még azoknak is meglepés volt, akik a dr. Mezey-pár fáradhatatlan munkásságát és szaktudását évek óta méltányolják. A nagyszámban megjelent zenekedvelő közönség a precízen előadott gazdag műsor keretében jórészt olyan magas nivón álló zeneszámot kapott, amelyek kiforrott, kész művészeknek is becsületére váltak volna. A mindvégig forró hangulatu estély fénypontja Kárpáti József bravuroos technikájú hegedülése volt. Ugyancsak mély hatást tett Gutu Tibor ragyogó tónusu hegedűjátéka is. Hasonlóan izmos hegedős-talantum Kertész Magda, aki öntudatos, precíz vonóhúzással adott elő egy gyönyörű operafantáziát. A zongoraszakon legmélyebb hatást Orozda Aurél fejletti technikájú, átgondoltan stílusos Grieg-játéka keltette. Ezekhez a számokhoz hasonló tetszést aratott a művészi előadott két vonósnégyes szám és az 58 tagú zenekar által színesen interpretált két operanótány. Szép siker mellett mutatott be a konzervatórium eredményes évi munkáját Orozda Anisja és Marius Mezey Tibor, Póthó Ferenc, Roth Gábor és Klári Pogonyi Lajos, Hajós Lucrecia, Poltz Margit Wagner Ipolyka, Ignuczka Magda, Györy Tibor, Bartha Aladár, Farkas Vilma, Nagy Frida, Berkovits István, Dávidházy Kálmán és sokan mások. A hangverseny végeztével az előkező közönség melegen ünnepeite a szimpatikus művészpárt, akiknek fáradozását Kárpáti József a nyílt pódiumon egybegyűlt növendékegrel élén szép beszédben, értékes ajándékok és virágadományok kapcsán köszönte meg. (—)

— A budapesti Unió-színház kiabb válsága. Budapestről táviratozzák: Az Unió négy színháza kiabb válságba jutott. A vagyonteljesülés sem tudja többé biztosítani a további fizetéseket s ezért most erősen hibáztatják Csathót, hogy a konzorciumot megszüntette. Most tárgyalások indulnak meg a színházak bérbeadására vonatkozólag.

nagy szerep, de van egy pár hatalmasan felépített jelenete és ezeket művészettel és széles tudással tolmácsolta. Mészáros Béla egy szereimes díkot játszott meg kitűnően. Lisztayné pedig egy tolvaj gazdaszony szerepében adott elsőrangut. A többi szerepek epizódalakok és ezekben Harmath Jolán, Kassay, Darvas, Szabadkay, Ács és Soor Jenő voltak jók. A rendezés és dekoráció figyelmen kívül volt. Az előadást zsejtolt ház nézte végig és az egyes hatásosabb felvonások tetszettek is. (k. s.)

* Kabaré-est az aradi színházban. Vasárnap este kellemes meglepetés érte úgy a színházat csufofasig megölt közönséget, mint Fekete Mihály igazgatót. A közönségnek nazyszerű kabaré előadásban volt része, a színházgató pe-

SPORT.

Sport-ünnepek a román pátkösdkor.

Nemzetközi mérkőzések voltak helyszerte. — Az egyetemek lesteri jobbjai.

Nemzetközi mérkőzések jegyében folyt le a román pünkösdi két ünnepe. Egész sereg külföldi csapat indult le Erdélybe és Bucarestbe, így Aradon a két csabai csapat a CSAK és az Előre. Temesváron a BEAC, Clujon a Brünni Blue Star. Szembenben a Dresdener Sport Club, Bucurestiben a bécsi Amateure vendégszereltek. Különösen impozáns volt az ünnep Temesváron, ahol a temesvári megyetem és a budapesti tudományegyetem fia nyújtottak egymásnak baráti jobbot. A pünkösdi macthek eredményeit itt adjuk: Arad: vasárnap AMTE—Előre 3:1 (2:0); Gloria—CSAK 1:1 (0:0); hétfő: CFR—Előre 3:2 (1:1); K—AMTE 3:3 (3:1). Temesvár: BEAC—Politechnica 2:0 (1:0). A csapat vasárnap a temesvári megyetem csapatával mérkőzött. A mérkőzést Vlăd Vic tor temesvári megyetemi tanár magyar beszéde előzte meg, melyben kifejezi, hogy ezzel a mérkőzéssel baráti viszonyt teremtettek a budapesti főiskolai hallgatókkal és kérte őket, hogy ezt a baráti összejövetelt és egymásra találását a jövőben is ápolják.

Pluchár egyetemi hallgató megköszönte a szívélyes fogadtatást és hangsúlyozta, hogy ők csakis a sport zászlajért küzdenek, politikával nem foglalkoznak s a sportban sem az eredmény, üzletet érnek, hanem csakis a sport.

A két egyetemi csapat játéka mindvégig fair volt. A mérkőzést a jobb csapat nyerte, mely állandóan fölényben volt. — Hétfőn TAC BEAC 3:1 (2:0). A BEAC teljesen felforgatott csapattal állt fel s ennek következménye volt veresége. Hétfőn este a budapesti vendégcsapat tiszteletére a Palacé-kávéházban fényes bankettet rendeztek, melyen a vendégeken kívül a Politechnika és a TAC játékosai és tagjai nagy számban vettek részt. Az első szónok Lupescu temesvári megyetemi hallgató volt, aki román felszólalásában arra kérte a budapestieket, hogy a jövőben is tartsák fent a baráti összejövetelt.

Utána dr. Kovács Ödön a TAC nevében üdvözölte a vendégeket, Afelőtti örömeinek és büszkeségének adott kifejezést, hogy a TAC volt az, amelynek sikerült a két egyetem ifjúságát baráti mérkőzés után szoros kapcsolatba hozni. *baráti összejövetelt teremteni a magyar és a román egyetemi ifjúság között, ami a politikának nem sikerült.*

A budapesti egyetemi hallgatók nevében Pluchár köszönte meg a felszólalásokat és sajnálkozásának adott kifejezést, hogy nem tud román nyelven válaszolni. Rendkívül örül annak, hogy a magyar és román egyetemi ifjúság egymásra talált. Ezt a nagy fontosságú sikert a sportnak köszönhetik, mely ezzel sokkal nagyobb eredményt ért el, mint a politika és a diplomácia. A BEAC szimpatikus csapata különben csúrtörtökön Zombolyán, Zombaton pedig Aradon az AAC-val mérkőzött. Sibiu. Vasárnap: Dres-

Kintzig János ezüstlakodalmat ül

Fényes családi ünnepség a tövisgyházai kastélyban.

(Saját tudósítónktól.) Az Arad melletti tövisgyházai gyönyörű Kintzig-kastély most meghitt és intim ünnepségek színhelyévé vált pár napra. A kastély tompa oszondhét fogatok és autók robogása zavarja meg, kigyulladnak a hatalmas tőrnek s szobák lámpái, izgatott szögök sietnek segíteni messziről jött vendégeknek s mintha a híres Kintzigmés gyönyörű telivérei is örvendve nyerténének bele a langyos júniusi estébe. Családi ünnep van a Kintzig kastélyban: Kintzig János volt főispán, földbirtokos, ez a kemény magyar ur, a kastély és a környék ura ma ünnepli házasságának huszonöt éves fordulóját.

azt a napot, amikbr az oltár elé vitte a szépséges Beliczey Ilonát. Sokan halmozták el szerencsekivánataikkal a jubilánsokat, eljöttek Kintzigék gyermekei, a hatalmas rokorság, jóbarátok, ismerősök Aradról, Temes- és Aradmegyéből, Magyarországból, eljöttek, hogy meleg kézszorítást váltssanak a nemesszívű mecénás-főúrral és feleségével. Az ünnepség ma este kezdődött vacsorával, melyen több pohárköszöntő hangzott és ezekben lelkesen ünnepeltek az ezüstlakodalmásokat. Holnap folytatódik az ünneplés, mert Kintzigék emlékezetessé akarják tenni életüknek ezt a nevezetes dátumát.

Halálos robbanás a bucuresti Capsában.

(Bucuresti, június 9.) A Calea Victoriein levő Capsa cukrászdában ma egy kompresszor felrobbant. A szerencsétlenség következtében egy ember meghalt, négyet pedig súlyos sérüléssel a kórházba szállítottak. A városi tanács bizottságát küld ki a helyszínre annak megállapítására, hogy a szerencsétlenség után továbbra is engedélyezhető-e a cukrászda működése a város központjában.

Orgiák az aradi éjszakában.

Az aradi rendőrség titokzatos ügyben folytat nagyszabású nyomozást.

(Saját tud.) A csendes, ritkán zajló, erkölcsi konzervatív és ayárszpolgári Arad ujabban mérészen halad a nagyvárosok modernizmusa, erkölcsi fertője felé. A morfium és kokain testet roncsoló örülete már régebben pusztit itt és most a hatóságok szenzációs erkölcsi botrány ügyében nyomoznak, lázas buzgalommal. A megtett feljelentés szerint nem kisebb dologról van ugyanis szó, minthogy ebben a szolid városban, ahol egy bár nem bír zöldágra vergődni, ahol ha egy-egy vakmerőbb fiatalember nem egészen comme il faut úrlánnyal megy végig a korszón, vagy a pletykanénikék páleát törnek felette, az, hogy Aradon szadista orgiák folynak a júniusi éjszakában, szeges korbácsok serkentettek vért buja, meleg, meztelenre vetkőzött testeken. Szinte hihetetlennek hangzik. Szadista orgiák Aradon? És mégis így van. Holnapra talán már végigseper az örület szenzációja a város és tekintélyes embereket, asszonyokat börtönöznek majd be, akik törvénybe ütköző módon áldoztak exaltált szerelmüknek. Az aradi éjszakák szadizmusa ez idő szerint nyomozás alatt áll, pontos részletek csak a nagy titokban folytatott vizsgálat befejezése után kerülhetnek nyilvánosságra.

Az aradi rendőrség néhány héttel ezelőtt kitoloncchlatta az országból tiltott kéjelgés miatt Budda Gerda 30 éves hajadont, berlini illetőségű nevelőnőt, aki leutóbb

egy aradi droguistánál volt alkalmazásban, de feslett életmódja következtében onnan elbocsájtották. Állatalanságában a nevelőnő — feltűnően szép, magastermetű, szőke bubihaju nő — egész éjszakán át a kávéházban tartózkodott és mulató férfítársaságoknak volt a vendége. Feltűnő viselkedése annak idején a rendőrségnek is szemet szurt és minthogy egy nap in flagranti kapták pásztorórán, másnap rövid úton eltávolították az országból. Közben megállapítást nyert, hogy Budda Gerda Berlinben szadista üzemeltetett négy évi súlyos börtönt ült és kiderült, egy névtelen feljelentés vezetett nyomra, hogy a leány Aradon is híveket verbuvált a korbácsos szerelemnek. A rendőrség már nyomában van azoknak, akik Budda Gerda hívei voltak. Tudják már, hogy a furcsa szerelmi szertartások főmestere egy ezidő szerint bukaresti mérnök volt, aki köztudomás szerint szadista és gyakran heteket töltött Aradon, amikor is állandó aktív résztvevője volt az orgiáknak, mik a város közepén egy urház tágas szalonjában folytak le éjjelente. Ugyancsak a korbácsolók közé számítnak egy ismert volt állami főtisztviselőt és még több beteges hajlamu aradi férfit. Néhány nap mulva, a nyomozás befejezésével részletesebben foglalkozhatunk majd az aradi csendes éjszakákba belesuhintott korbácsütésekkel, a mik nyomán piros vér fakadt és a vérszagra emberbőrbe bujt vadállatok hunvászkoltak meg.

dener FC—HTV 6:1 (4:1); hétfő: Dresdener FC—Soimi 3:1 (2:0). — Cluj. Vasárnap: Blue Star (Brünn)—Universitatea 2:0 (1:0); hétfő: Blue Star—Haggibor 2:1 (2:0). A brünni professzionista csapat gyönyörű iskolajátékkal gyönyörködte a közönséget. — Oradeamare. Vasárnap: Kimizsi—NAC 4:1. — Bucuresti. Amateure (Bécs)—Venus 1:0 (0:0). — Ineu (Borosjenő). Victoria—ATE 3:1 (1:1). A megerősödött Victoria

értékes győzelmet aratott. Külföldi eredmények: Budapest. Országos bajnoki elődöntők: Diósgyőr—FTC 2:2. Országos magyar bajnoki elődöntő kétszer tizenöt perces meghosszabbítással. — MTK—Pécs 5:0. — Szombathely—Szeged 4:0. — Debrecen—Soroksár 2:1. — III. ker. TVE—VAC 3:0. — UTE—Törekvés 3:1. — Bécs. Hakoah—WSC 3:2. Ezzel a mérkőzéssel a Hakoah megnyerte az osztrák bajnokságot.

O Automobil-virágkorzó Aradon. A Meteor kerékpárklub hatalmas rendezőgárdája dolgozik azon, hogy a klub vasárnapi pályavárató nemzetközi versenyét minél impozánsabb külső keretek között tartsák meg. Az ünnepély délelőttjén automobil és kerékpár virágkorzó lesz és a legszébben feldiszitett kocsik és kerékpárok értékes jutalomban részesülnek. A virágkorzó zsürijének elnöke Robu János dr. főpolgármester, tagjai: Stauber József, Burza Kornél, Belezny István, Farkas Ferenc, Fekete Tivadar, Kócsy Jenő, Patáky Sándor, Szigethy József és Zuckerberger Ferenc. A nemzetközi kerékpárversenyre az utódállamok több neves versenyzője már beküldötte nevezését és a közönség egyaránt izgalmas és szép versenyt élvezhet végig.

O Tornaünnep Aradon. Sikerült tornaünnepélyt rendezett vasárnap délután négy órakor az aradi Mihai Viteazul (Ferenc) téri magyar tanulópolgári iskola az AAC sportpályán. Szép látványt nyújtott, amikor a tanulók felvonultak a pályára a szépszámu nézőközönség előtt. Ezután megkezdődtek a szabadgyakorlatok, amelyeket precizen, összehangban hajtottak végre, majd a negyedik osztály buzogánygyakorlatokat mutatott be általános tetszés mellett. A műsor negyedik száma a tornagulák voltak, majd számméteres versenyfutást rendeztek. Ezután a stafétafutás következett, amelyet futballmérkőzés követett a második és harmadik számu iskola csapatai között. A mérkőzés után a tornaverseny nyertesinek kiosztották a szép díjakat s ezzel végetért a nagyszépen sikerült sportünnepély.

Barabás Béla memoárt ír

Az ősz vezér hetvenedik születésnapja alkalmából kiadja emlékiratait.

(Saját tudósítónktól.) Barabás Béla, a romániai magyar kisebbség egyik vezéralakja, volt főispán és képviselő ez évi december hó 12-én tölti be életének hetvenedik évét. És az ősz vezér, most hetvenedik évének küszöbén megírja a memoárjait. Ez a könyv az év végén, Barabás Béla születésnapja alkalmából fog megjelenni és nem annyira magántermészetű személyi dolgokat fog tartalmazni, hanem a múlt, a régi magyar rezsim politikai vonatkozásait és intimitásait fogja a történelmi hűség betartásával tárgyalni. Ez a könyv történelem lesz az utókor számára. A régi magyar politikai vonatkozásokon kívül az emlékek könyve tartalmazni fogja a jelenlegi helyzetét, küzdelmeit, elért eredményeit. A forradalom aradi vonatkozásait és az ezt követő aradi kormány tisztviselő-életét. A könyv tele lesz érdekes politikai intimitásokkal, különös tekintettel az aradi vonatkozásokra. Barabás Bélának könyve kiadására már több kiadó ajánkozott és mindenféle érdeklődéssel várják az év végén megjelent emlékiratokat.

— Elfogott tolvaj cigányok. Az aradi ügyészségre ma négy megbilincselte cigányt hoztak be, akik Aradon libákat lopkodtak és azokat patom áron adták el. Legutóbb 25 libát loptak, amelyeket darabonként 50 lejért adtak el, azonban ekkor rajtavesztettek és a rendőrség le tartóztatta őket.

HIREK

Medárd napja

volt tegnap és sokan nézték fel az égre, kutatni, keresni a káthót. Mert a régi néphit azt tartja, ha Medárdus napján esik az eső, akkor negyven napig utána mindig esni fog. A derék hűvös nyári szent püspök ezidén ha nem is nagyon deris időt hozott ránk, de mindenesetre felhőkkel éggel örvendeztetett meg bennünket, így tehát eső sem eshetett s így nem kell kétségbeesniök a gazdáknak és a nyári kerthelyiségtulajdonosoknak. Bizonyára akadtt valaki, aki egy gyertyát gyújtott az eső-hozó, vagy kergető szent püspök napján és ez megkönnyítette itteni hitveit is. Bár a meteorológusok mást mondanak, de azért a néphit még mindig Medárdust tartja számottevőnek nyáraleleji eső dolgában. Érdekes volt megfigyelni, hogy már korán reggel kiálltak a Medárd-hívők az uccára és tüzetesen nézték az eget. Délben, délután és még este is sokan kutatták az égboltot s csak akkor nyugodtak meg, amikor eljött a csillagos éjszaka és egy tenyérnyi felhő sem homályosította el az eget. Tehát Medárd nem hozott ezúttal esőt és negyven napig nem kell félnünk. De a szentek, szeszélyesek is szoktak lenni...

— Az aradi villamos építése. Ma este kilenc órakor ülést tartott az aradi villamosvasut tervezési tárgyaló albizottság Georgescu János prefektus elnöke alatt. Az ülésen megjelentek dr. Robu János főpolgármester, dr. Nedelcu Kornél, Muresan János, Trimbitioni Traján, Kauffmann Kamil, Spernac János, Petrescu mérnök, Haralamb Henrik, Fejér Gábor, Adám György, dr. Jancu Kornél, dr. Baross Lajos és dr. Parecz Béla. A bizottság részletesen megtárgyalta az építési tervet és azt kisebb változtatások mellett most már a nagybizottság elé terjesztik, ahol Trimbitioni Traján lesz az előadó. A nagybizottsági ülést valószínűleg már pénteken meg is tartják. Mindenesetre megnyugtató, hogy ezzel megindult a komoly munka a vilamos ügyében és remélhetőleg a végleges megállapodás sem fog sokáig késni.

— Baleset érte Horthy Miklós fiát. Budapestről táviratozzák: Ifjabb Horthy Istvánt, a magyar kormányzó fiát, ma lovasbaleset érte. A gyömrői lovagló pályán egy betörtetlen lovat akart betanítani és a ló a leggyorsabb menet közben hátrabukott. Ifjabb Horthy István a ló alá került és amikor ki akart alóla szabadulni, a ló megrugta. Ifjabb Horthy István sérülése azonban könnyű természetű, hogy orvosi kezelésre sincsen szüksége.

— Lázadás Samos szigetén. Athenből táviratozzák: Samos szigeten lázadók garázdálkodtak és ezért újabb kormánycsapatok kiküldése vált szükségessé. A kormánycsapatok diadalmasan nyomulnak előre és a fosztogató főkelők a fővárost kiűritették. A lakosság nyugodtan viselkedik. A lázadók leverése eddig nem követelt súlyosabb áldozatokat.

— Házasság. Deák István és Török Rózsika folyó hó 11-én délután 6 órakor tartják esküvőjüket az aradi református templomban.

Zeppelin megy az Északi Sarkra

Berlinből táviratozzák: A sarkkutatók most valamennyire repülőgépen, vagy kormányozható léghajón akarják megközelíteni az északi sarkot. Nansen Fritjof, a híres sarkkutató, aki most tért vissza kaukázusi repülőjáról, kijelentette, hogy 1927-ben indul el léghajón az északi sarkra. A kutató az expedícióhoz szükséges anyagi alapot már megteremtette. Nansen Fritjof léghajója a legmodernebb típusú Zeppelin lesz.

Felgyújtottak Sátorajauhelyt

Két és félmilliárd kárt okozott a borzalmas tűzvész

Miskolcra táviratozzák: Borzalmas tűzvész pusztított Sátorajauhelyen. Egész uccák állottak lángban. Miskolcra, Sárospatakról és Szerencséről különvontakon indult a tűzoltóság a sátorajauhelyiek segítségére. Debrecenből is mentek a segélyerők és huszonöt hatalmas sugárból ontották a vizet az égő háztömbökre.

— A tüdőbetegek gyűjtőnapjának eredménye. Az aradi tüdővész elleni küzdelem egyesülete szombaton és vasárnap, két napon át eredményes gyűjtőnapokat rendezett. Az uccai gyűjtés tiszta eredménye pontosan 36.796 lej. Az általunk már felsorolt hölgyeken kívül Benedikty Imréné, Rácz Józsefné, dr. Széll Lajosné, Zábráczkyné-Várad Margit, Wittauschek Lajosné, Guttman Oszkárné, Halpern Miksáné, Steckl Adolfné, özv. Csillag Lajosné, Bechintz Áborné, Kubelkáné, Vass Anna, Schmajovits Blanka, Halpern Aranka, Töllössy Magda, Lippich Nóra és Alföldy Ilke buzgólkodtak, hogy ez a tekintélyes összeg is segítsen a tüdőbetegeken.

— Titkárválasztás az aradi ipartestületben. Szerdán délután 5 órakor ül össze az aradi ipartestület előjárósága, hogy a Sófalvi György távozásával megüresedett titkári állást betöltse. Mint jelentették, hét pályázat érkezett be az elnökséghez, a pályázók a következők: Árkosy Aurél ip. jegyző, Apatean Cornél kereskedelmi iskolai tanár, Oradean Trajan tanonciskolai igazgató, Stana Trajan, rendőrtisztviselő, Téglási Kálmán dr. cipész, Witwiczky Lajos tisztviselő, Zsák András tisztviselő. A ma megtartott előkészítő ülés kimondta, hogy mind a hét pályázót szavazásra bocsátja s a választás titkos szavazással történik. A küzdelem hír szerint, Árkosy, Oradean, Stana és Zsák között dől el.

— Galamblövőverseny Világoson. A Siriana világi vadásztársaság június 28-án, vasárnap délelőtt élőgalamb és üveggömb lövőversenyt rendez a sirlai vásártéri lövőpályán. Az első versenyen csak a sirlai vadásztársaság tagjai vehetnek részt, akik tíz üveggömbre lönek. Nevezési díj 200 lej. A második száma a meonyító verseny 15 üveggömbre, nevezési díj 200 lej. A főverseny 10 élő galambra 25 méter távolságból. Versenyfeltétel szerint három hiba véglegesen kizár. Nevezési díj 300 lej. Báró Solymossy Lajos tiszteletdíja egy pár páros élő galambra, nevezési díj 200 lej. Hölgyek versenye (handicap) egy 46 galambra. A handicapok a főverseny után lesznek összeállítva. Nevezési díj 200 lej. Páros üveggömb-verseny öt pár üveggömbre, nevezési díj 200 lej. Vigaszverseny 10 pár üveggömbre kizárólag azoknak, akik az előző versenyeken nem nyertek. Poulók élőgalambra és üveggömbökre. A zsüri

re. A tűzoltóság emberfeletti munkájának megvolt az eredménye, mert sikerült a falsóváros egy részét megmenteni. Így is azonban mintegy negyven család lett háltalan és két és fél milliárdra rug a tüzkár. A hatóságok rögtön bevezették a nyomozást és az eddigi eredmények alapján valószínűnek tartják, hogy a tüzet gyújtogatás okozta.

tagjai: báró Bohus László, dr. Pop Z. Simon, dr. Laza Romul és Czárán János lesznek. A nevezési határidő június 20, a versenyre belépődíj személyenként 50 lej. A nevezési díjakat dr. Lengyel Dezső, a vadásztársaság pénztárosához kell küldeni.

— Városi üzlethelyiségek bérbeadása. Június 6-án volt az aradi városi üzemhelyiségek új árlejtése. Az üzlethelyiségeket kivétel nélkül a régi bérlők kapták meg, mert ők tették a legelőnyösebb ajánlatokat. Így a Bratianu (Weitzer János) uccában özv. Berliner Artur 25100, Adus Lázár borbély 25.000, Pauzár virágüzlet 25.000 lejért vették ki a helyiséget. A szegényházban levő műhelyeket is a régi bérlők, Geiringer és Böhm mérnökök kapták meg 15.000 lej, a Stefan cel mare (Béla) téren levő raktárt pedig Butonis és Ohm cég vette ki 32.000 lejért. A városi tanács mai ülésén ezeket a szerződéseket elfogadta és most a preklitushoz terjesztik fel jóváhagyás végett.

— A kisgyermek tragédiája. Halálos kimenetelű baleset történt tegnap Aradon a Minervei (Ilona) uccában. Egy aradi szállítótársaság alkalmazottjai az uccában az egyik fához kötötték a lovakat, abrakot tettek eléjük, majd elmentek ők is ebédelni. A közelben játszadozott Mihalek Rudolf kőművesegéd hét éves kislánya, aki játszasközben a lovak közelébe ment. Az egyik ló kirugott és olyan szerencsétlenül rugta homlokán a kislányt, hogy a koponyája megrepedt. A mentők a gyermekórházba szállították a gyermeket és dr. Catinian igazgató-főorvos azonnal operációt hajtott végre. Azonban ez már nem segített, a szerencsétlen kisgyermek a tegnapi nap folyamán meghalt. A halálesetről jelentést tettek az aradi ügyészségnek, amely elrendelie a boncolást.

— Lopás a bezárt szekrényből. Titokzatos lopás történt egy aradi pincér lakásán. Handru Miklós aradi pincér Serbeasca (Koszoru) ucca 35. alatt levő lakásán egy állandóan zárva tartott szekrényben tartotta értékeit. Tegnap a szekrényből ki akart valamit venni és akkor feltűnt neki, hogy sok értéke hiányzik. Megvizsgálta a szekrény tartalmát és ekkor észre vette, hogy mintegy 35000 lej értékű ékszer és aranyeműje hiányzik. Feljelentést tett a rendőrségnek, amely megindította a nyomozást.

— Ostone Andor ünneplése. Ostone Andor, a temes-torontáli Magyar Párt főtitkára, akinek több értékes írása lapunk hasábjain is megjelent, most ünnepelte publicisztikai működésének harmincadik évfordulóját. A timisoarai Magyar Párt ez alkalommal vacsorát rendezett, melyen a párt és az újságírói kar néhány tagja vett részt. Rech K. Géza esperesplébános, Sárkány Gábor, Légrady István, dr. Ling Béla és dr. Réthy Imre meleg szavakban juttatták kifejezésre azt a szeretetet és nagyra-becsülést, melynek az ünnepeket legszélesebb körökben örvend s melyet úgy publicisztikai működésével, mint a Magyar Párt kebelében kifejtett munkásságával a legteljesebb mértékben kiérdemelt.

— Halálozások. Megrendítő csapás érte Schmidt Elek kisjenői főmérnököt és családját: egyetlen gyermekük, Márta, élete virágjában, ifju leánysága ragyogó díszében, hosszú szenvedés után meghalt. A közbecsülésben álló család mérhetetlen gyászában a két község: Kisjenő és Erdőhegy egész lakossága osztozott, mert az elhunyt leány a községnek vaióságos becézett kegyence volt. Es ez a nagy gyász meghatározó módon nyilvánult meg a tegnapi temetésen, amelynél nagyobb szabásu aligha volt Kisjenőn. Valóságos rózsakereszt borította el a gyászházat, a koporsót, s a két község lakossága szinte kivétel nélkül megjelent a temetésen s zokogva kísérelte utolsó útjára a korán elhunyt ifju leánykát, Schmidt Mártát.

Dr. Lengyel Dezső csermei körorvos f. hó 8-án délután fél három órakor elhalt. Temetése f. hó 10-én d. u. fél 4 órakor lesz (Minden külön értesítés helyett.)

— Letartóztatás az özikéért. Torday Eiemér aradi cipészegéd ma délelőtt egy síró özikével haladt az uccán. Az aradi rendőrség egyik detektívje hozzálépett és érdeklődött tőle, hogyan jutott az özike birtokába. Torday azt állította, hogy a Marosparton vette egy halásztól, aki az özet a füzesben találta. A detektív ezután személyi igazolásra szólította ezután fel Tordayt, amit az megtagadott és elienszegült annak is, hogy a detektív a rendőrségen előállítsa. Tordayt ezért letartóztatták, az özikét pedig egyelőre szintén a rendőrség vette gondjaiba.

— Rendőri hírek. Az aradi rendőrség letartóztatta Dema Máriát és Munteanu Györgyöt csavargásért és munkakerülésért, Posta Józsefet, Ardelean Kornélt és Ardelean Györgyöt utcai verekezésért és botrányokozásért, Illés Aurélt, mert munkástársát: Lázár Konstantint megverte.

— Katonaszabáditási botrány Arad környékén. Megbízható forrásból vett értesülésünk szerint, az aradi rendőrség nagyszabásu katonaszabáditási ügyben nyomoz, melynek tetesei sok százezer lejjel csapták be egy környékbeli község hiszékeny lakosságát. A nagyszabásu bűnygyben a napokban szenzációs letartóztatások lesznek.

— Talált Wertheim kulcs. Az aradi rendőrség egy Wertheim-kassza kulcsát találta meg az uccán; igazolt tulajdonosa a rendőrség bünygyi osztályánál Tásca detektívtól átveheti.

— Román—jugoszláv vasuti tárgyalások. Bucurestiből jelentik: A román—jugoszláv vasuti tárgyalások Belgrádban befejeződtek. Az egyezmény értelmében június 15-én megnyitják a Timisoara—Buziás és Timisoara—Módos—Szécsény közötti vasuti vonalat. A dunai hid építési ügyében a bizottság elvi megállapodást létesített.

— Bogdaringós új kezében. Nemcsak Arad, hanem egész Erdély közönsége által szívesen látogatott hely volt mindig lipovai és timisoarai vonalon fekvő kies fekvésű Rigócs-fürdő, melyet Marossy József, Marossy György közismert malomtulajdonos és földbirtokos fia, vett meg. Az új tulajdonost nem kell külön bemutatnunk Arad és Aradmege közönségének, mert aki ismeri az ő áldozatkészségét, az tisztában van azzal, hogy anyagi áldozatot nem kímélve, arra törekedett, hogy egy teljesen újonnan átalakított kényelmes szálloda, gyógyfürdő, vendéglő és egyéb szórakozóhelyiségek álljanak a gyógyulást kereső vendégek rendelkezésére. Bogdaringós állomástól a fürdőig, valamint Aradtól Bogdaringósig kényelmes autóközlekedés van. A sétányok teljesen jókarban vannak hozva és villanyvilágítással ellátva. Prospektust kívánatra szívesen küld a fürdőigazgatóság Bogdaringós (Jud. Timis.)

— Szenciálós felfedezés. A német laboratórium, a francia tudósok és az angol politikusok nem dolgoztak még annyit a hadi fel- és leszereléssel és nem adott annyi gondot Wilson békepontjainak összeállítására, sőt a békekonzferenciák sem érték el azt az eredményt, hogy éppen a nyári időben a tikkasztó hőség után a pihenésre vágyó közönség nem képes saját otthonában, saját házában békés nyugalomra találni. Az állam gondoskodik polgárai életéről, vagyoni biztonságáról, de a közönség vértnek állandó kiszípolozásáról képtelen gondoskodni. Egy-egy század néhez és fárasztó munkájába került a kérdés megoldása, mert már mindenki megszabadulhat ellenségétől és visszaszerezheti békéjét, nyugalmát és családi boldogságát. Mert ez az ellenség nem is a határon túl keresendő, hanem minden családnak, nemzetiségi különbség nélkül saját otthonában, a lakásában. És az emberek az eddigi védekezés során leverették falaikat, tönkretették drága és értékes bútoraikat, diványukat és matracukat elégették, hogy ettől az ellenségtől megszabaduljanak és mikor mindez megtörtént, este, midőn pihenésre hajtották le fejüket, a vérszomjas illenség, a polacka újra megjelent. Hogy ettől megszabaduljon mindenki, arra csak egyetlen mód van, anélkül minden pszichológus és a drága bútork legesekelebb rongálása is kizárt dolog. Ez a módszer nem rongálja a tapétákat, nem változtatja a festés színét. A szenciálós tálmányról részletes felvilágosítással szolgál Lovas Károly lakás tisztító vállalkozója. Arad. Str. (Művelődési-u.) 111.

TÁRSASÁG.

Együtt nyaralunk édesem? — Aktuális probléma a nagy kérdéssről: asszonnyal vagy asszony nélkül. — És kiöntik szívük bánatát a férfiek.

Ugy történt a dolog, hogy barátom a nő. bejelentette, hogy elutazik nyaralni valahová. Az ok: részben kánikuliz, részben pihenivágyás. a legfőbb ok pedig szabadulás a feleségtől, akivel eleget van együtt egész évben. Feleségi téren is ráfér némi kis pihenés és — levegőváltás. Mindezeket barátom mondta, aki barátom is. nő is. Kissé szerénykedtem bátorogni és ügyes cselvágással szivig hatoló éles kérdést helyeztem el bandázsa fölé.

— És el tudsz lenni egy hónapig feleség nélkül, messze idegenben?

— Akár egy évig is — szólít a válasz — tekintve azt, hogy már tíz esztendőre vagyok nő.

A kemény szó egy nagyított száláról. hogy még Clemenceau is tanulhatna tőle valamit a jövőre békekonzferenciákra. Egyébként június volt, a nap melegen sütött, a kávéház előtt ismét feleségek sétáltak anyagi mosollyal és piros festékek alkukon, távolban lüszögő férfiek törölték homlokukat és alkukról hányzott a mosoly és a festék. Barátom elismert, mert — mint mondotta — előkészületeket tesz az elutazásra és a feleség lthoahagyására. én pedig kissé gondolkodtam nyaralás, lthoahagyás, elvívés, feleség, házasság, boldogság és egyéb ehhez hasonló fölött. Be kell vallanom, nem tudtam megoldani a problémát: vigye-e el a férj magával a feleséget nyaralni, vagy hagyja inkább lthoah? Erelvett inkább megkérdeztél voltam pár férjet, akik a kávéházban a kérdéses időben alsóztak, dominóztak, újságot olvastak, szidták a meleget, a pénzhiányt vagy a lassusági olimpiágra készülő pincéret. A válaszokat feljegyeztem és férfiek meg feleségek okulására itt közlöm azokat.

Egy kereskedő férfi

előbb övatosan körülnézett, majd megbizonyosodva róla, hogy a feleség legalább két kilométer távolságban van, háttal így felelt:

— Ismét látja felkemer. a legszívesebben lthoah tartanám a feleségemet. Tíz-zenöt éve vagyunk már együtt és minden évben szeretnék pár hétre elutazni nyaralni — nélküle. Saimos, nem lehet. A szandár nem enged el egy napra sem. Pedig milyen jó lenne nélküle nyaralni. Ez lenne csak az igaz pihenés.

Egy másik kereskedő férfi

még föl sem nézett, hanem messzehangzó érces hangon válaszolt:

— Ez egy kérdés? Hát azért megyek én nyaralni, pihenni, levegő- és — feleségváltásra, hogy az „avec”-ot is magammal vigyem. Nem eleget vagyok vele együtt egész évben, még az édes nyaralásra is magammal vigyem. Az asszony maradjon csak szépen idehaza és ha én visszatérek, akkor mehet ő is pihenni. Legalább azalatt, amíg ő távol van, még pihenhetek tovább — idehaza.

Még magamhoz sem térhettem a nagy cinizmus okozta mezdöbbenésben, amikor már megszólalt

A harmadik férfi

a győztes, akiről írva vagyok: „az nagyvilágban mondani, az hitvesi kisvilágban pedig lenni papucs.” Haik panasza így kezdte meg a levegőt:

— Maga még fiatal ember és nem ért meg minket. Maki ha maga is tíz éves nő lesz, maga sem beszél másként.

Egy háború férfi

gyermekkorától kezdve mindig is

— En már egy megszoktam az anyukot és ő is engem, hogy nem lehetünk el egymás nélkül. Természetes, hogy nem hagyom idehaza. Olyan idegenül érzem magam a távolban, ha az „édes” hlányoznék.

A többit nem hallottam, mert a körülötte levők rövid hat perc alatt három becsületesértést, nyolc rácalmazást, két könnyű testisértést és huszonegy állathasonlatot intéztek ellene. Ha jól emlékszem, a „marha” és az „ökör” kifejezéseket tízenkilencszer hallottam, míg a szamár és rinoceroszt mindössze egyszer-egyszer. A nagy zaj lecsillapultával

A cinikus férfi

is szót kért és kifejtette, hogy ő a legnagyobb lelki nyugalommal viszi el feleségét magával, mert ha elég ügyes, néha néha idehaza is „nyaralni” és „piheni” az asszony tudta nélkül, egy talál ezekre alkalmat a fürdőhelyen is. Következett

Az aggodalmas férfi

aki röviden és tömören így fejezte ki aggályait:

— Az igaz, hogy a feleség nem tudhatja, hogy a férj mit csinál a fürdőhelyen. De vajon a férj tudja-e, hogy a feleség mit csinál azalatt idehaza?

Csend követte ezt a kijelentést, az arcokra ráraizolódott a kétség, a bizonytalanság. A csendet

A flozofus férfi

szakította meg, aki az alábbiakban fejtette ki életbölcseletét:

— Ha az ember nem akar kíváncsi lenni, nem tud meg semmit. És nem jobb a tudatlanság az igazságnál? Muszáj a balkéznek mindig tudni, hogy mit csinál a jobb...

Semmivel sem lettem okosabb, ezért felkerestem pár feleséget, hogy kikérem véleményüket. A szép feleség azt mondta, hogy a férfiek mind gazemberek. A gyönyörű feleségnek az a véleménye, hogy a férfiak mind megéri a pénzüket. A csúfos asszony viszont így gondolkodik: „Ha ő is, akkor én is...” A derék hitves amellett tör lándzsát, hogy a férj vigye el a feleségét nyaralni, mert annak az rendje, hogy az asszony mindig az ura mellett legyen, hiszen örök hűséget fogadtak egymásnak az óránál és az anyakönyvezetónél. A házias feleség is ilyen véleményen van, a démoni nő ellenben kifejtette előttem világosan, hogy a házasság mal intézménye elavult, a tudós nő pedig fiziológiai alapon igyekezett megmagyarázni, hogy évente legalább egyhónapi különülésre a házasság zavartalan harmoniája érdekében szükség van, mert egy havi távollét után egy a férj, mint a feleség még jobban fogják szeretni és imádni egymást.

Az édesek, gyönyörűk, csúfosak, háborúk, háziasak, démonok és tudósok után a fejem kissé elszédült és nagy sokára kérdést merem intézni magamban: én is én a kérdéssről így vélekdelek:

— Vízet és asszonyt mindenütt kaphat az ember. Még fürdőhelyen is...

Aki azonban jobban tudja kifíteni nézetét vagy véleményét, írjon csak nekünk és mi leadjuk a választ. Az okos szó mindig jól jön. És a mai világban igazán jól esik egy kis okos beszéd.

(Kár.)

S.A.K.K.

Rovatvezető: Dr. Janny Géza.

88. ELNÁRITOTT VEZÉRCSEL

Játszották Baden-Badenben, 1925. április 19-én.

Változó: Marshall. Sötét: Rubinovitsch.

1. d2—d4, d7—d5, 2. c2—c4, c7—c6.
3. Hb1—c3, Hg3—f6, 4. e2—e3, e7—e6.
5. Vd1—c2, Ff3—d5, 6. f2—f4, g—g.
7. Hg1—f3, c6—c5, 8. Ff1—d3, Hb3—c6, 9. e2—e3, a7—a6? (d5×c4 volt a helyes húzás.)
10. b2—b3, b7—b6, 11. g—g, d5×c4, 12. b3×c4, c5×d4, 13. Hc3—e4, Fd6—c5, 14. Kg1—h4, h7—h6, 15. Hc4×f6+, Vd8×f6, 16. Fc1—b2, Fc8—b7, 17. Fd3—e4, d4—d3, 18. Fc4×d3, Vg6—e7, 19. Vc2—c3, f7—f6, 20. Ba1—a1, Bf8—d8, 21. Fd3—b1, Bd8—d7, 22. Vc3—c2, f6—f5, 23. e3—e4, Ba8—f8, 24. e4×f5, Bf8×f5, 25. g2—g4, Bf5×f4, 26. Vc2—h7+, Kc8—f8, 27. Fb1—g5, Vc7—f7, 28. Vh7—h8+, Vf7—g8, 29. Ba1×e6!

Sötét feladja.

Sakkhírek. Baden-Baden. A nagy nemzetközi verseny a következő eredménnyel zárult: I. Aljechin 16, II. Rubinstein 14½, III. Sämisch 13½, IV. Bogoljubov 13, V. Marshall és dr. Tartakowen 12½, Következtek még: Rubinovitsch 12, Grünfeld 11½, Niemzowitsch 11, Torre 10½, Réti 10, Spielmann 10, Treybal 10, Carl 9, Yates 8, Rosell 7½, dr. Tarrasch 7½, Colle 7, Mieses 5½, Thoma 6, te Kolst 1½. Wiesbadenben egy kisebb versenyen Euwe győzött. Budapest. Balla Zoltán Steiner Endrét 2:1:1 arányban matchben legyőzte.

— Marienbadban Rubinstein, Sämisch, Michell, Tartakower, Réti, Spielmann, Hadda, Torre, Opocensky, Niemzowitsch, Marshall, Janowski, Grünfeld, Thomas, Yates és Przejorka részvételével verseny van folyamatban. A szokott díjak mellett szerepelnek a jellemző, háboru utáni különleges díjak is. Így pl. a londoni Daily Telegraph 10 fontot adott oly kikötéssel, hogy azt csak angol kaphatja, egy hamburgi maecenas díját csak cseh nyerheti el, egy harvardi pedig szépségdíjat alapított, amit csak német nyertek el. Ez az utolsó már egészen különleges ostobaság. Hátha véletlenül éppen a német résztvevőknek nem for sikerülni valami kiváló, az átlagos színvonalat messze felülmúló és így szépségdíjra érdemes játszmát produkálni? Nos akkor egy tuccatjátszmát loznak díjazni, csak azért, mert német nyerte; egy film, vagy egy lapp ugyanazért a vacakért nem kapna semmit. Nincsen ezekben az emberekben semmi fantázia, semmi találékonyosság. Változatlanság okáért a nemzetiségi megkülönböztetés helyett miért nem veszik tekintetbe a résztvevők vallási viszonyait, családi állapotukat, különleges hajlandóságait? Milyen új és csinos dolog volna például egy szépségdíj, melyet csak katolikus, vagy csak zsidó, vagy csak methodista, avagy quacker nyerhetne el; vagy külön díj házások, nőtiének, vadházások részére; avagy esperantiszták, philathelisták, állatvédők, vagy vegetariánusok számára! Marienbadban azonfelül igen stilszerű volna a legkövetkező résztvevőt is díjazni. — Mindenestre sajnálatos jelenség és az ember akaratlanul is kérdi, hogy az a versenybizottság, mely ilyen feltételekhez kötött díjakat elfogad, miért nem rendez inkább nemzeti versenyt nemzetközi helyett? A felelet egyszerű: egy nemzeti verseny csak a szakemberek közt kelt érdeklődést, de egy nemzetközi szélesebb rétegekben is és így jó reklám.

LEGUJABB

Megszavazták a közigazgatási reformot.

(Bucuresti, június 9.) A kamara délutáni ülésén Joanitescu szövegét, hogy Condrușt, Manoilescu-Strunga támadóját letartóztatták. Kéri az igazságügyminisztert, hogy Condrușt helyezesse szabadlábra. Marzescu igazságügyminiszter azonnal válaszolt az interpellációra és kijelentette, hogy nem lehet felelős minden leartóztatásért. Hangsúlyozta, hogy ebben az ügyben a legfőbb semmitörvény hozza meg a végső döntést. Tiltakozik az ellen, hogy lehetetlen precedenst teremtsenek azzal, hogy a parlamentet polgári bírsággá alakítsák át, s a delikvensnek barátjai ne a parlamentben kéljenek barátjaik védelmére. Madgearu közbeszól:

— Mi van Tisztaival?

Chirulescu munkaügyi miniszter: — Madgearu eddig olyan emberre talált Bratianu Vintilában, aki mindent eltűrt. Tudja meg, hogy én semmit sem fogok önnek eltűrni! Ezután a napirendre tértek át és a közigazgatási reform részletes vitáját folytatták. Moldoveanu Leonte, a javaslat előadója felolvasta a bizottsá-

gok által már elfogadott és elvetett módosításokat. Az ellenzék gunyos megjegyzései közepette olvasta fel a törvényjavaslat szakaszait, amelyeket a többség kézfelemeléssel fogad el. Nagy zaj közben szólalt fel Michalache. Kéri az elnököt annak megállapítására, hogy melyik szakaszig jutott el a szavazás, mert szerinte olyan nagy a lárma, hogy nem lehet semmitsem hallani. A kamara ezután gyors egymásutánban szavazott meg 350 szakaszt és ezzel eljutottak a 382. szakaszig. Az elnök öt perces szünetet rendelt el, majd a szavazást folytatták és részleteiben is elfogadták a törvényjavaslatot. Ezzel a közigazgatási reform javaslatának tárgyalását teljesen befejezte a kamara. Joanitescu indítványozta, hogy a javaslat megszavazása alkalmából a gyász jeléül rekesszék be az ülést. Az elnök nem bocsátja szavazásra Joanitescu javaslatát. Majd bejelentette az elnök, hogy este kilenc órakor a Banca Nationala konvencióját tárgyalja a kamara.

KÖZGAZDASÁG

Hogyan adhatnak hitelt a bankok

A pénzügyintézetek hitelkihelyezéseiknél manapság általában nagyobb óvatossággal és körültekintéssel járnak el, mint a háború előtti években. A fokozott elővigyázatosságra elsősorban a változott viszonyok készítettek. — Ugyanis a háborús évek és a forradalom utáni idők egyrészt rengeteg új és közöttük sok kétes egzisztenciát produkáltak, másrészt a beállott események és azok gazdasági kihatásai az egész kereskedelmi és ipari életet alapjában megrendítették és sok tekintetben napjainkig is tartó bizonytalanságot teremtettek. Az utóbbi évek fizetési képtelenségei és a hihetetlenül megszorított kényszerű megvesztések a bankok által szem előtt tartott óvatosságot még szükségesszerűbbé tették. A békeidőben a kereskedőosztály szolid üzleti elvei, a stabil pénzen alapuló biztos kalkuláció és a kereskedelmi szabadsága, megteremtették a becsületet, megbízható kereskedő típusát és azt a szilárd alapot, melyre a bankok a hitelezéseknél a szigorú őrálló szerepe nélkül is nyugodtan építhettek. — Bevált, erős anyagi bázison nyugvó cégek egész sorával dolgoztak a pénzügyintézetek és az akkor időszertei alakult új cégek és vállalatok helyzetének hitelszempontból való kiismerése és elbírálása egyáltalában nem rótt nehéz feladatot a bankokra. Manapság a kereskedelmi és ipari cégek vagyoni helyzetének és bonitásának meghatározása már sokkal körültekintőbb. A folyton hullámzó valuta mellett növekszik a vagyionok biztos értékmérőjét.

Régebben a pénzügyintézetek nagyjában tájékozva voltak afelel, hogy a kereskedők és vállalatok

vesznek-e több banknál is hiteltiket igénybe. A bankok ugyanis egymás közt helyben is folytatták a visszleszámlolási üzletet és elkerülhetetlen volt, hogy egy-egy váltó át ne kerüljön oly intézetekhez, melynél az illető cégnek ugyanancsak voltak már váltói. Sokszor inkasszóra kaptak az intézetek banktárcából eredő üzleti váltókat és ily módon is értesültek, ha valaki minden lehető hitelforrást kiaknázott. Az utóbbi években, amikor a bankhitelek mellett a kereskedőcégek és iparvállalatok privátpénzeket is vettek igénybe, a bankoknak már nem igen állott módjukban valamely ellenőrzést gyakorolni. A magánhitelek után a cégek sok esetben tudvalevőleg horribilis kamatokat fizettek és számos üzletember esett áldozatul az ilyen úton való hiteleszerzésnek. Érthető volt tehát, ha a bankok lehetőleg elkerülték az oly cégekkel való hitelösszekötést, melyről tudomásuk volt, hogy drága privát kölcsönöket is használnak. Hogy a bankok intenzív elővigyázatosságát még plauzibilisabbá tegyünk, gondoljuk át, hogy mily óriási veszélyeket rejthet magában például a kereskedők által igénybevett külföldi áruhitel. Ha az adós a devizákat a hiteltartam alatt nem fedezi és a terminusra véletlenül bekövetkezik a lejnek esetleges meglepetés szerű nagyobb zuhanása és ennek következtében a devizák nem várt nagyarányú emelkedése, kész a katasztrófa. A hitelnek szussal tehát a bankok ma sokszor igen nagy rizikót viselnek, ami nincs is arányban a megkötött üzlet jövőbelmezőségével. Eppen ezért a hitelösszekötés felvételekor, de annak tartama alatt is sok apró,

gyakran jelentéktelenné látszó, de következményeiben esetleg mégis igen nagy horderejű körülményre is kell, hogy kiterjedjen a bankok figyelmé. Előfordul, hogy cégeknek pár évre visszamenőleg, jobb valutákban, nagyszemű rendezetlen külföldi tartozásaik vannak és noha a látható vagyon alapján számos ily cégnek anyagi helyzetét ennek dacára is most még a legjobbnak ítélik meg, mindazonáltal bankszempontból ezek az esetek is igen óvatosan mérlegelendők.

A bankoknak adósaik anyagi helyzetéről állandóan behatóan tájékozva kell lenniük. A mai változatos gazdasági viszonyok közt régi, sok évtizedes, jófundált cégek is szomorú meglepetéssel szolgáltak. Ezért a pénzügyintézetek az információk beszerzésére is most hatványozottabb gondot fordítanak és azokat igen rövid időközben felújítják. A bankok öszszekötéseik révén, leginkább szaknabeli cégekhez fordulnak ily felvilágosításokért. A hiteludósítások lelkiismeretes megadásával a kereskedők fontos gazdasági érdekeket is szolgálnak, mert ily módon közvetlenül is megakadályozzák az esetleges hitelviszállásokat, a szakmákat megtisztítják a kétes elemektől és ezáltal elejét veszik a piac esetleges leromlásának.

Lukács Emil.

Zürichben 2.45, Párisban 9.60 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Junius 9.) Francia frank 11, svájci frank 41, dollár 214, angol font 1030, szék 6.25, lira 8.55, dinár 3.50, osztrák schilling 30, márka 50, magyar korona 330. *Kifizetések:* Páris 10.65, Zürich 41.85, Newyork 215, London 1049, Prága 6.39, Milánó 8.62, Belgrád 3.62, Bécs 30.40, Berlin 51.50, Budapest 327.

ZÜRICH TÖZSDENYITÁS. (Junius 9.) Berlin 122.80, Amsterdam 207.30, Newyork 515.87.50 London 2507, Páris 25.20, Milánó 20.53.50, Prága 15.27.50, Budapest 0.0072.55, Belgrád 8.60, *Bucuresti* 2.45, Varsó 0.000.99, Bécs 0.0072.65.

ZÜRICH TÖZSDEZÁRLAT. (Junius 9.) Berlin 122.80, Amsterdam 207.30, Newyork 515.80, London 2507, Páris 25.25, Milánó 20.52.50, Prága 15.27.50, Budapest 0.0072.55, Belgrád 8.60, *Bucuresti* 2.45, Varsó 0.000.99, Bécs 0.0072.75.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Junius 9.) *Kifizetések:* Páris 10.40, London 1039, Newyork 213.50, Milánó 8.50, Zürich 41.50, Prága 6.30. *Valuták:* Napoleon 200 aranyárka 50, leva 1.45, angol font 1025, svájci frank 10.90, svájci frank 40, lira 8.40, drachma 3.70, dinár 3.30, dollár 212, lengyel márka 40, osztrák schilling 30, magyar korona 300, szék 6.25.

— Az aradi cégbírósról. Az aradi Internacionala szállítövállalat bejelentette az aradi törvényszék bíróságának, hogy Fényes Sándor és Sándor Dezső tisztviselőket cégvezetőknek nevezték ki. — A napokban tartotta meg a Szemlaki Gazdasági Takarékpénztár közgyűlését, amelyet a cégben történt változásokkal együtt

ma jelentettek be az aradi törvényszék céghivatalának. Elhatározták, hogy az alaptőkét 600.000 lejről 2 millióra emelik majd, majd törölték az igazgatóság tagok sorából Schön Henrik és Bartolf Józsefet. Új igazgatóság tagokul megválasztották Moráriu Györgyöt, Bartolf Henriket, Hay G. Jánost, cégvezetőül kinevezték Sigmeth Gyulát és Pascu Ferdinándot.

Megrendítő családi dráma.

Agyonvert feleség, öngyilkos férj.

(Saját tudósítónktól.) Borzalmas családi tragédia történt a temesmegyei Gottlob községben. Gollner Jakab községbeli korcsmáros állandó viszálykodásban élt feleségével és a veszekedés heve a napokban végzetes tette rágadtatta a szerencsétlen embert. A mezőn találkozott feleségével és egy csekélységből kifolyólag ismét összeveszték. Gollner haragjában úgy megverte feleségét, hogy az eszméletlenül terült el a fűvön. A korcsmáros megijedt, a szekere tette az asszonyt és a község felé hajtott. Utközben azonban észrevette, hogy felesége meghalt. Elföltött rémületében otthagya a szekeret a halottal és megszökött. Néhány napi bujdosás után tegnap elhatározta, hogy maga is véget vet életének és a község közelében a vasuti sinre feküdt. A beérkező személyvonat mindkét lábát elvárta és a szerencsétlen korcsmáros a kórházba szállítás közben szintén meghalt.

Erdőőrök sárapnellűzben.

Izgalmak a lippai erdőben tüzérsgeli lögyakorlat miatt.

Lippáról jelent tudósítónk: Rettenetes órákat élt át a napokban néhány lippai erdőőr és ezek családja. A temesvári tüzér tiszt iškola ugyanis éles lövésekkel harcászati gyakorlatot tartott a lippai hegyek között és a kövesdi út melletti erdőrészt jelölték ki gyakorlati célpontul. A hatóságok dobszó után adták tudtára a lakosoknak, hogy a kérdéses időben éles lövedézek a tüzerek, tehát senki se járjon a veszélyeztetett területen. A lippai állami erdőőrök családja azonban — künn laknak az erdőben — s így nem értesültek a faluban történt figyelmeztetésről és nyugodtan kapálták tovább is a tengert az erdő melletti kis tisztáson. Egyszerre csak fejük fölött hatalmas robajjal több shrapnell robbant szét. A menydörgésszerű zajra megijedtek az asszonyok, abba hagyták a munkát és menekülni próbáltak, de a rettenetes shrapnellűzben meg sem mertek mozdulni, mert nem tudták, hogy melyik pillanatban csap le a biztoshalál. Csak jóidőre szünt meg a lövedékezés, amikor a tüzérparancsnokságot értesítették, hogy emberek tartózkodnak az erdőben. Szerencsére senki sem sebesült meg és így a tüzergyakorlatnak nem volt komolyabb következménye. A legnagyobb veszedelemben Miha Demeter és Martin Ferenc erdőőrök családja voltak, akiknek a közvetlen közelében robbant fel több shrapnell.

Szenzációs műsor a temesvári Royal-barban.

Román fordításokat precízen végez „Sándor” hírlapiroda Arad.

MOZI

xx Az aradi marosparti nyári mozgószínházban ma, szerdán és holnap, csütörtökön kerül bemutatásra Nancouk, a legnagyobb és legszebb amerikai eszki-mófilm. Kiegészítésként egy Zigotto burleszk fogja a közönséget szórakoztatni. Kezdeté pont háromnegyed 10-kor.

xx „Szerelm piacán” szenzációs dráma szerepel ma, szerdán utoljára az aradi Apolló mozgószínház műsorán. A főszerepet Corina Griffith alakítja.

xx „Élő ballaszt” izgalmas kalandfilm bemutatója lesz ma, szerdán az aradi Uránia mozgószínházban. A legjobb amerikai filmművészek játszó ezt a nagyhatású kalanddrámát, amely péntekig marad műsoron.

xx Az aradi Apolló mozgószínház csütörtöki bemutatója az izel mozi-szezon szenzációja lesz. „Az izlandi halász” a mai idők legszebb filmje.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felolós szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

ÉRTESETÉS!

Braun József

adattja, hogy az aradi

Vass fürdőt

átvette és új szellembe vezeti.

Alkalmi vétel!

Külvárosi adómentes üzletes sorokház, hatalmas fronttal, fűszerüzlet, kálmérséssel 3 szobás modern lakással, betegség miatt 250.000 Lejért eladó. — Teher 16000 60.000 Lej. — Megbizott: Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Villaszerű ház

a Calas Saguna (Varjassy Lajos) utcában, átvehető 5 szobás, előszobás lakással, gyönyörű szép parkírozott udvarral, külön ma országudvarral 500.000 Lejért eladó. — Megbizott: Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Maculatura papír 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Kiadók:

Két három szobás belvárosi lakás; több üzlethelyiség. Bül. Regelő Ferdinand (Borósi Béni-tér.) Című

„Fortuna” (Wallinger) bűnözők Acad. Strada Consistorului (Batthyány) 31.

Kiadó

eseresnyefa ebédő, étkező háló és bűrgarnitúra, amyrna szényegyek Str. Mátyászi (Kossuth-utca) 36. sz. Továbbá porcellán és üveg-édesények, tükrök, majolika dísz-tárayak, különböző butorok, madár-écek, háztartási tárgyak stb. Arad Str. Josif Vulcan (Kazinczy-u.) 4.

180 lejért

napi pensio kapható Oravicián

(Magaslati klimatikus gyógyhely)

„Korona” szálló

Lunczer József tulajdonos.

Temesvárott a belvárosban,

a fővilágos mentén egy kisebb és egy nagyobb usoni

üzleti vagy irodai helyiség egybekötve vagy külön f. évi augusztus 1-ig

kiadó.

Bévebbet dr. Sugár Tivadár ügyvédnél. Temesvár. 503

Timisoarai mozi.

Belvárosi mozi: Hétfő és Kedd, június 8 és 9. — Gyűrvárosi mozi: Szerda és Csütörtök, június 10 és 11. Mihalai mozi: Sombat és Vasárnap, június 13. és 14.

Mozielőadás ballehetéttel Nagy művészi műsor.

MARY TUDOR

monumentális történelmi dráma 7 felvonásban. Amerikai gyűvűmű. Monopol Dorian film.

A felvonások között:

Sybaris Severa

a elni román opera hírneves, átváltozó balleltánosa és a Begevoiei duo, mint nemzetközi táncosok icsnak fel-léni. Holýárak: 35, 30, 25, 20 és 15 lei. A dé utáni előadás kezdete pont fél 6 órakor, az esti előadások pont 9 órakor kezdődnek.

Sürgűny: Jón: A hájes Hus

Halvata Biztosító R.-t.

Ciuj, Piata Unirii 4-5.

Fő és vevérűgűnűkségek az ország minden nagyobb városában Előnyös feltételek!

Kartelen kívül!

Megnyilt! ARADON, Megnyilt!

Strada Eminescu (Deák F.-u.) No. 15 alatt

RECORD

női divatárház.

ajánlja csupa felszerelt raktárát, marochain, crepe de china, japon, női és férfi szövetek, grenadinok, epongeok, zephar és hatások-ban. Allandóan nagy raktár harisnyákban, keztyűkben, zsebkendőkben, törülközőkben, fűzőrubák és köpenyekben, sapkákban és dresszekben. — Haját kényelmes női és leányka ruhák, blousok, kötények, házi és usoni ruhák.

Mérsékelt árak!

3222 Külön mérték osztály! Pontos és előzékeny kiszolgálás! Sziveskedjék kirakatainkat megtekinteni: szolid árakról meggyőződni!

Szörme dolgait most olcsón beszerezheti és azok gondozását vállalom

Beregszászy haj. szűcs cég, Arad, Strada Hotel Corvin (Rucyadi-utca) 1. sz.

ipartelepek és cséplőgép tulajdonosok figyelmébe!

Mentőszekrények

teljesen felszerelve, vagy egyes hiányzó alkatrészek legolcsóbban szerezhető be a Lázár és Társa Kigyó nagydrogériában Arad, Str. Bratianu (Weitzer János-u.) 7.

A legjobb szerkezetű jégszekrényeket

készíti és raktáron tart. — Mindennemű épület és bádógos munkálatokat vállal. — 2374

Kohn József Arad, Str. Consistorului 11. (Batthyány-utca.)

Eladók elutazás miatt:

Eutorok, berendezési tárgyak, párisi stílusú tölgyfa ebédő, plüss szalóngarnitúra, szekrények, nagy tükrök, asztalok, székek, órák; ezüst szervírozó tálak, nipek, képek, gramophon, zítár, pisztolyok, porcellán képek aranyrámban, új fiuruhák (12-14 évig) főzőedények, konvhabutor stb. Értekezni (csak németül) naponta délután 3 órától.

GOLLER, ARAD, Calas Aurei Vialou 133-131. szám (Banoid-pvár) 3346

HIRDETÉSE KREDMÉNYES LESZ,

ha azt csakemberek dolgozzak ki. Kérjen árajánlatot és díjtalan propagandatervezetet!

LLOYD EXPRESS

hirdetést írodattól, Ciuj, Str. Memorandului 24. Hirdetések, noticek, közlemények a világ bármely lapjában. Eredeti t. r. írák szerint.

J. Hell & Comp.

elektrotechnikai és mechanikus üzlet Arad, Str. Gairol (Fábán-utca) Ortutny-palota. Villany, házi telefon és csongó szerelések a legszolidabb árban. Az összes szerelési cikkek raktára a legmodernebb bronzsziliárok a legolcsóbb árban. Egőkben versenyárak. Kétségvetések díjtalanul, javítások csakszertűn, azonnal elkészülnek. 1021

A Magyar Folyam és

Tengerhajózási R.-T.

a háboru után az elmúlt esztendőben kezdte meg először a Bégafor-galmat az összes dunai állomásokról Temesvárra, ugyszintén Temesvár-ról az összes dunai állomásokra felvette a darabáru forgalmat. A szállítások lebonyolítása már az első évben az érdekelt felek legnagyobb megelégedésére történt. A folyó évben még fokozottabb gondoskodás történt arról, hogy a szállítmányok ne csak gyorsan, de teljesen kifogástalan állapotban érkezzenek meg rendeltetési helyükre úgy, hogy az érdekelték a legnagyobb bizalommal adhatják át küldeményeiket továbbszállítás végett. — A társaság ügynűksége a Bégaalsoron a Vadember épületben (a dohánygyárral szemben) van, ahol mindennemű felvilágosítás kapható. 3271

Ujságmakulatura

5 kgr.-os csomagokban kapható a kiadóhivatalban

Utlevélvi ümözást

naponkénti futárrindítással, legolcsóbban és legmegbízhatóbban KUNSTLEER ANDOR „Visum” futárriroda Arad, Bül. Dealna Maria 22. Aradmozgati lakaré. parst. 400járaza mellett. TELEFON 669.

Megbízásokat

Külön mértékosztály! az összes nyári ruha és blous újonságokban

Mélyen le- szállítottárak

PLUSZ

központi ruha-nagyruházában

Kérem a névre figyelni!

Arad, a színház hátsó bejáratával szemben.

Csillárok érkeztek! Varga si Rosenfeld

Szereelési munkákat vállalunk a legolcsóbb napi árakon. ARAD, Fischer Eliz-palota

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudatnó az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szokatlanul alacsonyan tartjuk. Minden apróhirdetés ára hetente 2 lej 50 ban, vasárnap 3 lej. — Vasárnapon kívül 5 lej, illetve 6 lej. — A vasárnapon kívül írtakat azonnal kiadjuk. — Előzetes díj a 5 évi vasárnapi kiadásig. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés 10 soros, vasárnapon 20 lej. — A kiadóhivatalt tartó napra magának a jogot, hogy az egyes apróhirdetéseket, amelyek tartalmát fogva érdeklődés alakjában nem közöljük, azt minden egyes esetben magától közölje, illetve helyettesítse.

Alkalmazás.

KIFUTÓ és tanonc kísérettel felvétetik. Szegfű írógyárak, Arad, a 16-postával szemben. 3200

NEGY-HAT hónapig tartó végzett iskoligéns fiúk heti 200 lej kezdő fizetéssel tanoncoknak felvételnek. Ingusz dobozgyár Arad. 3269

KÉRSEK azonnalra, vagy e hó 15-re egy ügyes fűszer-, rövidáru-kereskedő segédat és egy tanult. Román nyelvi megkívántatik. Berkovits Hermann, Brád. 3301

HAZVEZTŐNÖNEK ajánljuk magános ur, vagy idős családhoz, özvegy úrnő. Levelet „K. M.” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 3350

MASSZIROZONÓ, ki vizsgógymóddhoz ért, uri házhoz keresetik. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 3347

PINCEMUNKAS azonnal felvétetik. Klein Miksa, Arad, Bulv. Regala Ferdinand 39. sz. 3354

KERESÜNK azonnalra egy gyakorlott tüvegómagoló munkást. Hosszúváros, Arad. 3368

SUCHE Stelle in einem Bureau. Habe deutsches Gymnasium absolviert. Bin ausser der Landessprache auch der ungarischen in französischer Sprache kundig. Adresse in der Adm. des Aradi Közlöny. 3351

FŐZNI TUDÓ mindenre, asonnali belépésre felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3364

RAKTARMUNKÁST keres állandó alkalmazására a Hangya Áruháznál, Arad. 3368

SZÖNYEG csomózásban jártas két leánykát felvesszünk 3-4 hónap munkára. Arad, Str. Calvin J. 23. 3369

FIZETŐ leányok, jó munkások felvételnek jó fizetéssel. Deutsch Anna, Arad, Str. Marasesti (Kossuth-ucca) 3. sz. 3367

KINDERGÄRTNERIN oder deutsches Fräulein sucht zu 2 Kindern. Neuweck, Arad, Str. Seminarului 4. 10238

EIN intelligentes deutsches Mädchen sucht Stelle zu 1-2 Kinder. Adresse bitte in der Administration des Aradi Közlöny. 3365

GÉPIRÓNÓ, lehetőleg románul tudót, ügyvédi irodába felvesszük. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3371

ONALLÓ varróleányok állandó angol munkára felvételnek Pless ruházójában, Arad. 10238

ROMAN községbe, jegyzői irodába ajánlok. Fizetés mellékes. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 15173

CSOMAGOLÓ helyettesítendő Szabó Györgyében, Arad. 3386

Lakás.

KERESÜNK két szobát butorozva vagy székkel. Bővebbet Grünberger L. és Tsa, Arad, Str. Metianu. 3348

KIATAL EMBER részére butorozott szoba kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivataltában. 3353

LAKASOK áradók, továbbá keresünk két butorozott szobát és hatszobás lakást. „Italia” ügyvédség Arad, Str. Alexandri 1. 3373

KÉTSZOBÁS földéri lakásomat elcsereleiném hasonló háromszobára. — Cim: Györfly, „Mures” irodájában, Arad. 15178

Vétel és eladás.

HASZNALT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

EZOSTÓT, antik butort magas árban veszek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermaier garnitúra restaurálva 18.000 lei. Salon Artistique Arad. 2601

PATAKY LÁSZLÓ, SZEPESY KUSZKATÓL festmények, brilláns gyűrűk, brilláns köves collic, 12 személyes ezüst evőeszköz, ezüst kanalak, 9 személyes márkás étkező servise, mosdó servise, vitrin és vitrintárgyak, complete ebédli, háló, uriszoba és szalon berendezések, fotelok, különböző butordarabok, futószőnyegok, függönyök, felöltők, székletek, matracok, intarziás ágy, ajándék tárgyak, vázák stb. igen jutányosan eladó Arad, Str. Consistorului 12. szám. (Batthyányi-u.) I. e. jobbra. 1000

PAZAR illatu Eau de Colognek különféle illatokban kicsinyben is Hehs Vilmosnál, Arad, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-u.) Földes ház. 3231

HEGYALJAI fehér-, vörös- és scallierborok eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3341

KOVÁCSSZERSZAM eladó, két tüze való nicht platnialt együtt, teljesen jókarban, eladó. Sohllinger levánál, Páncota, (Szajkó-ház.) 3360

RÖVID, keresztúros, fekete songora eladó. Arad, Str. Ceragiata (Csiky Gegey-ucca) 19. 16093

MINDENEMŐ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, d szőnyegket, mindentféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

JÓKARBAN levő szállóprés eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2127

VANILLOGEN pótolja a drága vanillót. Földes gyógyszerár Arad. 2728

Ingatlan.

HÁZTELKEK részletfizetésre Ujmikeleni eladó. Érdeklődi Munteannal katonatemetővel szemben. 2710

ARAD, Str. Damasi Belasa No. 37. 9 szobás új magánház nagy kerttel eladó. 3222

KERESÜNK 5 hold szőlőt kolnával Pauls, Mény, Cavin, Baraton vagy Ghiozoc. „Italia” ügyvédség Arad, Strada Alexandri 1. 3373

Üzletek.

EGY száraz rektár és nagy szin, belvárosban azonnal bérbeadó. Bővebbet „Flora” Ikkögyár, Arad. 3352

TARSULNÉK 10.000 lejjel, meglévő búffé, bogara, fűszer, vagy salapülethez. Ajánlatokat „Emi” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivataltába kérek. 3356

Ellátás.

IZLINTES házikoszt jutányos ártért kapható Arad, Str. Tämpa (Doranyi-ucca) 8. sz. 3357

Különféle.

PÉNZKÖLÖSÖNÖKHT betáblázásra folyósítatok. Házas-irodája, Arad, Str. Eminescu (v. Deák Fereso-u.) 12. 16558

ÖRÖKBE ADNAM két hetes egészséges, barna kisfiamat, jómódu családnak. Kezlet tartásra kiadnám. Bővebbet Palkovitsnál, Arad, városházával szemben. 3356

LAKASOK egy, kettő, három szobások, kiadó. Egy 150 m²-méter helyiség, rektárnak, vagy mülhelynek alkalmas, kiadó. Egy fürdőszoza berendezés eladó Boress ügyvédségnél, Arad, Str. Consistorului No 9. (volt Batthyány-ucca). 3331

HARMON—ÖTVENEZER lej kölcsönt, továbbá házakat és háztelkeket keresünk. „Italia” ügyvédség Arad, Str. Alexandri 1. 3374

Elveszett

szombaton este 9 órakor az adóhivataltól a megyeházáig terjedő utközi fasor alatt egy

hermelin sál.

Beosületes megtaláló íkő jutalom ellenében adja le Steinfeld Ily női kalapszakon cégnél Arad Str. Moise Nioara (Petőfi-u.) I. L. em. 10288

Illits BRISTOL-szálló

BUDAPEST. 214 Dunaparton, minden elképzelhető kényelemmel. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem. Kitünő konyha. Kávéház. Mérsékelt árak.

Oltönyöket — — 1650
Raglásokat — — 3000
Gumi kabátokat... 960
lejes árakban árusít:
SZABO & KOMLOS,
Arad, színház-épület.
Kérjük szíveskedésükkel
táink megtekintését!

Olosón eladó

Aradon több magán- és bérház elfoglalható modern lakásokkal. Timisoara (Temesvár) közelében 200 holdas mirtók, és-és birtok felszereléssel, holdanként 45.000 lejiért megvehető. 1030
Bővebbet: „Fortuna” (Wallinger) irodában, Arad, Str. Consistorului (Batthyány-u.) 31.

Fogászat!

Fogászat: fájós fogok érzéstelenítéssel 40 lej.
Fém koronák, fogak (Randolf, Victoria, Kosmos anyag) drb. 80-100 lej.
Fehér fogak kaptachakra 1917 drb. 40-50 lej.
Arany koronák, fogak (garantált aranyból) drb. 300-350 lej.
FRIDA D'MOUDJALLED.
Fogászati, Arad, B. Reg. Ferd. 14. József (Fogászati)

Emeletes bérház

a közép közelében elfoglalható 4 szobás lakással, 900.000 lejiért eladó. — Megbízott: 16094
Urban-iroda, Arad, Köpostával szemben.

Figyelem!

Az Andrányi épületben volt

DROGERIANK

iből megnyitott Aradon a Str. Bratiani (Weitzer János) uca 7. alatt és kaphatók az összes pipere-háztartási, valamint ipari cikkek. Szerencse szelvények tovább is érvényesek. E hó 15-ig minden vásárló ingyen kap egy liter finom parfümöt. 9002
Lázár és Társa, Kigyo' nagydrogeriája

Fizetel 2000 leji

annak, aki nekem kulcsári, gabona-magtári, vagy ehez hasonló állást szerez. 3340 aradalomba is megyek
Cim az Aradi Közlöny kiadójában

Értesítés. Értositem t vevőimet, valamint megrendelőimet, hogy elpész tizletemet Arad, Cales Banatului, volt Asztalos Sándor-ucca 5. sz. alá helyeztem át. Megrendeléseket a legkényesebb igényeket is kielégítően, rendkívüli olcsó árban eszközölöm. N. é közönség pártfogását kérem. Tisztelettel

Princz Jakab.

Utlevél vizumozási naponkénti futárindítással legelőnyösebben és legmegbízhatóbban Sándor hírlapiroda vállal Arad, Bul. Regina Maria 10. (Hajos gyogytar mellett) Gyűjtőhelyünk nincs!

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadotnaidonosi Aradi nyomdával.